

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis
 Leidžiama kas Pėnyčia
 Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
 S. E. Vitaitis, Redaktorius (Editor)
 PRENUMERATA METAMS:
 Suvienuose Valstijose \$1.00
 Kitose Viešpatystėse \$1.50
 „TĖVYNĖ“
 307 W. 30th Str., New York, N. Y.

TĖVYNĖ

The Lithuanian Weekly, „Tėvynė“
 Published Every Friday
 By the Lithuanian Alliance of America
 A. B. Strimaitis, Sec'y & Business Mgr.
 YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
 In the United States \$1.00
 To Foreign Countries \$1.50
 „TĖVYNĖ“
 307 W. 30th Str., New York, N. Y.

No 27

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875.

NEW YORK, LIEPOS (JULY) 2, 1920.

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

Vol. XI

NAUJAUSIOS ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Naujausios Žinios iš Lietuvos.
 Sulig „Rytojaus“ pareiškimo, gauta žinių iš rimtų šaltinių, jog Santarvė nutarusi pripažinti pilną Lietuvos nepriklausomybę ir tą savo nuosprendį paskelbs viešai paskutinėmis birželio mėnesio dienomis.

Lenkai mobilizuoja lietuvius.

Kaunas, V—22. (Elta). Anapus demarkacijos linijos, Vižainio apylinkė, gegužės 17 d. lenkai sugavo apie 33 jaunikičius, jų mobilizuotųjų 17—24 metų ir išvarė į Suvalkus, sako vėliau varys į Galiciją. Jau nimas bėga mūsų pusėn.

Lenkų mokesniai.

Kaunas, V—26. (Elta). Gautom žiniomis, lenkai okupuotose vietose įvedė gyvulių mokesnį. Pav., vienai karvei metinis mokesnis — 15 mr., antrai — 30 mr., trečiai — 60 mr.

Iš Vilniaus.

Gautom žiniomis gegužės 15 d. Vilniaus lietuvių šventė Lietuvos Steigiamojo Seimo atidarymą. Po pamaldų taciaj ejo per miestą. Jai einant por vieną lenkų gimnaziją, mokiniai išbėgę pradėjo mėtym akmenimis į manifestantus, taikindami į žymesnius mūsų darbuotojus. Gimnazijos „profesorai“, stovėdami duryse žiūrėjo į tą lenkų patriotizmo reiškinių, nieko nesakydami. Taip daro tie, kurie taip skelbia obalsį „wolni z wolnymi, rowni z rownymi“ (Laisvi su laisvais, lygūs su lygiais).

Lenkų puolimai.

Punia, V. 22 (Elta). Gegužės 20 d. 8 val. lenkai apie 80 žmonių puolė mūsų užtvartą Punių mieste, bet mūsų šuviais buvo atremti. Laikė puolimo lenkai nupiovė keletą telegrafo stulpų ir sutraukė porą kilometrų kabelio. Tą pat dieną lenkai mėgino palt Aleksandriskų kaimą, bet taip pat buvo atremti.

Lenkų darbai.

Kaunas, V. 21. (Elta). Gautomis žiniomis, gegužės 7 d. lenkų kareivių burys puolė Sližių sodžių ir pradėjo plėsti, pagaliau pradėjo puldinėti merginas ir jaunus moteris, ko civilizuotas pasaulis nėra girdėjęs didžiojo karo metu. Vietos gyventojai be galo įpykę ir

prašo valdžios suturēt lenkų žvėriškumus.

Lenkų darbai Alytaus apskrity.

Gegužės 3 d. atvykę legionininkai į Meškalo kaimą susistatė kulkasvydžius miške prie pat kaimo, ėmė šaudyti lietuvų sargybą stovinčią Butrimiškių kaime. O kiti legionininkai pradėjo plėsti kaimo gyventojus. Nors ne kartą jau šis kaimas kentėjo nuo lenkų, bet šį kart lenkai ypač save parodė. Iš visų ukininkų buvo paimti arkliai ir suvesti į vieną vietą. Kiekvienam ukininkui buvo įsakyta arklius išsipirkti, mokant po 400 auksinų kiekvienam arkliui. Kadangi arklys vertas daugiau ir reikia dirbt pavasario darbai tai visi ir sumokėjo.

Tremtinių grąžinimas.

Moskva, V. 22. (Elta). Musų Delegacija iš Maskvos praneša: Su Rusų valdžia pradėtos derybos dėl grąžinimo tremtinių. Jų tarpe yra daug reikalingų mūsų valstybei žmonių.

Rusai tinka atvežti grąžtančius Lietuon tremtinius iki stoties Rezanovskaja (prie Latvių Rusų sienos).

Kadangi tokių grąžtančių skaičius yra didelis, tai pradėta daryt atatinkamų žingsnių su Latvių valdžia tuo tikslu, kad per Latvias galima būtų pervežti kas savaitė nors po vieną grąžtančiųjų ešeloną 30 lig 40 vagonų didumo. Iš Rezanovskos jie būtų atvežti iki Meitenos stoties prie Lietuvių Latvių sienos.

Musų taikos derybos su Rusais.

Kaunas, V—26. (Elta). Vėliausiai iš Maskvos gautomis žiniomis, delegacijos posėdžiuios tebesvarstoma sienų klausimas. Del Vilniaus, kaip buvo jau anksčiau minėta, rusai sutiko atiduot lietuviam, pripažindami jį centru, be kurio Lietuvos valstybė negali apsieit ir kuris jai teisėtai priklauso. Svarstant Rusų ir Lietuvos sienų klausimą, tarp vienos ir kitos pusės siulymų pasirodė kaikurių skirtumų. Todel nuodugnesniam klausimo rišimui jis atiduotas bendrai sienų komisijai, kurios pirmininku iš lietuvių pusės yra viceministeris Klimas; o iš rusų pusės — Marehilevskis.

Komisijai, nepaisant keleto posėdžių, nepavyko klausimas išspręst. patenkinančioji abi puses formoj. Nuomonių skirtumas iškilavo svarstant kaikuriuos pakra-

šius, nuo kurių, kaip lietuvių gyvenamų, lietuvių komisija nelaikė galima atsiskaityt. Vienok rusų komisija, lenkų komunistų spiriama, nereikškė noro sutikt su teisingais lietuvių reikalavimais. Komisijos darbavimasi neturėjo pozitingų vaisių, nors tam buvo sugaišta keletas dienų laiko. Klausimas todėl atkeltas atgal į delegacijų plenumo posėdžius ir, vėliausiomis žiniomis, jo rišimas pradeda eiti sklandžiau. *Delegacijos pranešimu, yra gerų pamatų tikėtis, kad sienų klausimas bus sėkmingai išrišt.*

Podraug su sienų klausimu svarstoma ir kiti klausimai, pav., tremtinių grąžinimo klausimas. Delegacija praneša, kad bolševikų valdžia jau sutikusi nedaryt jokių kliučių grąžinti Lietuvių ešelonus lietuvių tremtinius. Vien reikalauja, kad Lietuvos valdžia sutikt išleisti į Rusus visus bolševikų belaisvius, kuriam reikalui Lietuvos valdžia neketinanti daryti jokių kliučių.

Klausimas del grąžinimo į Lietuvą įvairių Lietuvos turtų taip pat yra svarstomas. Delegacija jau gavo leidimą grąžinti į Lietuvą visus mūsų didžiojo dailininko Čiurlionis paveikslus.

Prieš pabaigiant svarstyt sienų klausimą ir valdžia ir delegacija laikė reikalinga plačiau išaiškint bendrą derybų padėtį, todėl delegacijos pirmininkas T. Naruševičius keletos delegacijos personalo narių lydymas žadėtu trukus vykti į Kauną tiksliu informuot valdžią apie derybų eigą. Likusioji delegacijos dalis, viceministeriui Klimui vadovaujant varys toliau pradėtąjį komisių darbą.

Millerando raštas Lietuvos atstovui Paryžiu.

Paryžius, V. 21. (Elta). Lietuvos Atstovas Paryžiu yra gavęs šį Francuzų Ministerio Pirmininko Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo de facto raštą: *Pone Įgaliotini!* Kelis kartus Tamsta mane klausė apibudint santykius, kurių esama tarp Lietuvos ir Francuzų respublikos.

Francuzų Valdžia, kaip Tamstai žinoma, rengėsi turēt su Jusų krašto Laiknaja Valdžia simpatijos ir draugiškumo santykių ir jai buvo malonu priimt Paryžiu jės atstovus pusiau oficialinai. Aš laimingas patikrint Tamstai, kad Respublikos Valdžia pripažįsta laikinai Lietuvos nepriklausomybę de facto, laukdama, kad Santarvės Valstybės galėtų nuspręst sutartinai pripažinimo de jure klausimą. Naudojuosi šiaja proga pareikšt Tamstai simpatijos, kurios aš turiu del vystymo gerų santykių tarp Francuzų ir Lietuvos. Priimk, pone Įgaliotini, mano aukštos pagarbos patikrinimą. (Pas.) Millerand. (Kauno „Lietuva“).

VISOKIOS ŽINIOS

VOKIETIJOS BĖDOS.

Berlynas, birž. 26 d. — Nauja Santarvės nota Vokietijai, kuria reikalaujama Vokietijos kariuomenės sumažinimo iki 100,000 kariuomenės ir panaikinimo tuly policijos skyrių, sukėlė naują judėjimą Vokietijoje. „Netik Vokietijos spauda tam priešinasi, bet ir apsaugos ministeris Dr. Gessler pareiškė, kad jeigu tas Santarvės reikalavimas bus pildomas, tai jisai rezignuosias, nes ne galima tikėtis ramybės tokiose aplinkybėse. Dabar Vokietijoje yra apie bertainis milijono bedarbių, o jeigu būtų išpildyta šitas Santarvės reikalavimas, tai bedarbių skaičius pasidaugintų daugiau, negu trigubai. Sakoma pastebima neramumo apsiereikimais.

GRUMOJA STREIKU.

Philadelphia, birž. 28 d. — Amerikos Darbo Federacijos, Patarimų Tarybos pirmininkas išleido pareiškimą, kad jeigu Pensylvanijos geležinkelio kompanija neįspildys darbininkų reikalavimų iki utarmino ryto, birž. 29, 11 val., tad bus apšauktas streikas, kurisai palies 58,000 darbininkų. Kokią išvadą padarys kompanija sunku pasakyti.

SUKILIMAI ITALŲ KARIUOMENĖJE.

Rymas, birž. 27 d. — Viena iš didžiausių miestų Adriatiko pakrasty — Ancona, kuris yra centru Italijos revoliucijinio judėjimo, staiga sukilo visas batalionas kareivių, kurie suareštavo savo aficerius. Visos pastangos norinčiųjų kareivius sutaikinti su viršininkais ir išaiškinti jų pareigų svarbumą, buvo tuščios, todėl pašaukta ištikimos kariuomenės, kuri apsupo sukilėlių barakus ir kelias valandas tęsėsi karšti mušiai, kuriuose buvo naudojama mašininiai šautuvai ir kanuolės iš abiejų pusių. Tačiau sukilėliai bergalėta. Daug nukautų ir sužeistų.

somybę de facto, laukdama, kad Santarvės Valstybės galėtų nuspręst sutartinai pripažinimo de jure klausimą.

Naudojuosi šiaja proga pareikšt Tamstai simpatijos, kurios aš turiu del vystymo gerų santykių tarp Francuzų ir Lietuvos. Priimk, pone Įgaliotini, mano aukštos pagarbos patikrinimą. (Pas.) Millerand. (Kauno „Lietuva“).

T. M. D. SEIMAS

Birželio 20 d. 11 val. ryte, Lietuvių Salėje So. Boston, Mass., atidaryta TMD. 9-tas Seimas.

Nepribuvus nei vienam Centro valdybos nariui Seiman, tad Seimą atidarė Seimo rengimo komisijos narys p. J. P. Tuinila. Viso atstovų pribuvo apie 30.

Mandatų sutvarkymo komisijon paskirta S. Mockus ir J. Overaitis. Kuopų įešimų sutvarkymui paskirta S. Gegužis ir J. Šekevičius.

Seimo vedėjais išrinkta: J. P. Tuinila — pirmasėdžiu, J. Klimas — vicepirmasėdžiu, J. Overaitis — sekretorium.

Svarbesni nutarimai:

- 1) Centro Valdyba bus renkama visuotinu narių balsavimu.
- 2) Nutarta pasiųsti pusę T. M. D. knygų Lietuvon.
- 3) Nutarta atskirti Sekretoriaus urėdą nuo Knygiaus urėdo.
- 4) Organu išrinkta „Sandara“.
- 5) Nutarta, kad Centro Sekretorius kartu eitu pareigas ir TMD. organo redaktoriaus, t. y. tvarkytų tuos raštus, kurie skiriami organam, kuriam bus mokama \$300 metinės algos.
- 6) Centro Valdybon išrinkta: Prezidentu F. Živatkauskas iš Scranton, Pa., Vice-Prezidentu J. P. Tuinila iš So. Boston, Mass., Sekretorium-Redaktorium J. Sekys iš Lawrence, Mass., Išdininku A. B. Strimaitis iš New York City, Knygium P. Baltutis iš Chicago, Ill., Izdo Globėjais J. Kripaitis iš Brooklyn, N. Y. ir P. A. Dėdynas iš Worcester, Mass., Literatin Komitetan — S. E. Vitaitis iš New York City, V. J. Šliakys iš So. Boston, Mass. ir Dr. A. Zymontas iš Chicago, Ill.
- 7) Priimta prašymas Lietuvos Kareivių Priešelių Draugijos, suteikti knygų.
- 8) Nutarta duoti naujiems nariams nupiginta kaina knygų, kurių dabar yra Centre.

Draugijos stovis yra sekantis: pinigų izde yra \$4,068.46; viso turto draugija turi \$15,325.01 vertės. Narių pilnai užsimokėjusių už 1919 metus buvo 1,393; už 1920 metus yra pilnai užsimokėjusių tiktai 235 nariai.

Taipgi nutarta pasirupinti kuogreičiausiai išleisti naujų knygų.

Seimas buvo rimtas ir visi delegatai buvo gyvai užsi interesavę draugijos reika-

lais. Kiekviename iš jų buvo matomas užsidegimas kuocaugiausiai dirbti prakilniems draugijos tikslams.

VIETINĖS ŽINIOS

Birželio 16 d. apsiavedė S. L. A. žymus darbuotojas — buvęs Apšvietos Komisijos Bendrovės Sekretorius gerb. J. Strimaitis su p-lė Zofija Karužiute. Laimingos kloties jaunai porai pra dedant naują gyvenimo kelią.

Birželio 19 d. išvažiavo Lietuvon plačiai žinoma Amerikos lietuviams pianistė p-lė Laura Karužiutė kartu su savo tėveliais. Taipgi birželio 22 d. išvažiavo Lietuvon L. A. B-vės prezidentas Romanas Karuža draugė su savo žmona. Jisai vyksta Lietuvon biznio reikalais. Linkime laimingos kelionės grįžtantiems tėvynainiams į savo tėvų šalį.

Iš priežasties SLA. Seimo daug žymių SLA. darbuotojų aplankė „Tėvynės“ redakciją, kurie buvo delegatais SLA. Seime.

AMNESTIJOS ĮSTATYMAS.

Steigiamasis Seimas, žymėdamas kilnią Lietuvos Valstybės gyvenimo valandą, nutarė:

I. Atleisti nuo teismo ir bausmės tuos, kurie iki paskelbus šį įstatymą, yra nusikalte politikos, tikybos ir spaudos įstatymams: a) Baudž. (Kod. II Skyr. 73 — 81, 85—87, 97; str. str. V Skyr. 120—127, 129 str. str. be pirmojo punkto, 130 — be pirmojo punkto, 131, 132 VI Skyr. 138—148, 152, 154 str. str. skyr. VIII 179, 180, 182—187, 190, 193, 194; str. IX skyr. 230, str. XIV skyr. 290 ir 291, str. str. XV skyr. 292—309, b) Karo Įstatymų XXII kn. 96, 97, 101 str. str. be trečiojo punkto, 103, 108, 110—112, 121, 122, 124, 129, 130, 153, 154, 171, 172, c) Karo Teismo įstatų 12 § 14 p. ir d) Ypatinų Valstybės Apsaugos Įstatų 14 § 1, 2, 7, 8 p. p.

Pastaba: Karo Teismo Įstatų § 12 p. 14 ir Ypatinų Valstybės Apsaugos Įstatų 14 § 1 ir 2 pp. nepaleidžiami nuo teismo ir bausmės tie, kurie yra nusikalte agitacija ir veikimu priešininkų valstybių naudai.

II. Paleisti tuos įtariamus politinius suimtuosius, kuriems lig šio įstatymo paskelbimo dienos nebuvo teis mo staigos pareikštas kaltinimas.

III. Atleisti kriminaliams kaliniams, kurių nusikaltimai šio įstatymo p-lame nenumatyti, trečiadali bausmės, jei jie buvo Rusų teismuose ir yra ar bus lietuvių teismuose teisti, du trečdaliu bausmės tiems, kurie buvo nuteisti okupacijos valdžios teismuose. Mirties bausmė pakeičiama sunkių darbų kalėjimu iki gyvos galvos.

Pastaba: Šis įstatymo punktas neličia žmogūdžių, arkliavagių ir nusikaltusių del slapto degtinės varymo ir pardavinėjimo ar prekybos normavimo įstatymams.

IV. Atleisti nuo bausmės ir piniginės baudos, jei ji nėra įmokėta, tuos, kurie turi buti ar jau administracijos nubausti už nusidėjimą įstatymam, išskyrus tuos, kurie yra perėngę įstatymus del slapto degtinės varymo ar pardavinėjimo ir prekybos normavimo.

Pastaba. Šiuo punktu neatleidžiama įvairios rūšies žalos ir nuostolių atlyginimas (akčyžė, muitas, patentų įmokos ir tt.).

Steigiamojo Seimo 1920 m. gegužės 22 d. Trečiuoju skaitymu priimtas.

Steigiamojo Seimo Pirmininkas A. Stulginskis. Sekretorius Natkevičius.

Kaunas, 1920 m. gegužės m. 23 d. (Kauno „Lietuva“).

„KELEIVIO“ LEIDĖJAI LAIMĖJO BYLĄ.

„Tėvynės“ redakcija gavo iš „Keleivio“ leidėjų sekančią pranešimą:

„Birželio 22 d. Bostone buvo nagrinėjama „Keleivio“ leidėjų byla su elektros kompanija, kuri buvo apskundus juos buk tai del nelegalio elektros naudojimo. Bet teisme paaiškėjo, kad skundas buvo nepamatotas. Paaiškėjo, kad kranant daiktus sklepe buvo nu traukta viena elektros viela ir paskui pašauktas elektros kompanijos darbininkas ne taip ją sujungė, kaip reikia. Kompanijos atstovas irgi pasakė, kad prieš „Keleivio“ leidėjus jis nieko neturės. Todel teismas bylą panaikino.“

Kadangi „Tėvynėje“ savo laiku buvo rašyta, jog „K.“ leidėjai yra kaltinami del nelegalio elektros naudojimo, tai šiūomi „Tėvynės“ redakcija tą žinią atšaukia.

Lietuvos Atstovybės Amerikoje Pranešimai

DELEI MUITO
MOKESNIO ĖMIMO.

Teisingai sakoma, jog vienas žmonių pelnas pačiam darbu. Juo daugiau ko kuri nors prekė (tavorių) valstybė išdirba, juo aplamai daugiau užsilieka turto, daugiau pelno ir pačiai valstybei. Todėl rūpintis kiek vienos valstybės yra kuodaučiau reikalingų prekių pas save pagaminti, kad duoti uždarbio savo krašto darbininkams ir pramoninkams ir kuodaučiau įsileisti įvairių prekių iš svetur, kad ne nustelbės vienos ar kitos pramonės šakos pačioj valstybėje.

Kad reguliuoti visą šią tvarką ir Lietuvos Respublikoj yra įsteigtos prie jos sienų muitinės.

Visos įvežamos ir Lietuvos rybas prekės ir išvežamos iš Lietuvos privalo eiti per muitines. Prekės, kurios įvežamos ir išvežamos venigiant muitinių arba slepiant jas, skaitomos kontrabanda. Laikinieji Lietuvos muitinių įstatai paragr. 1 ir 6). Be to kiekviena valstybė sergsti savo sienų ir niekam neleidžia be tam tikrų pasų ar legitimacijos kortelių pereiti sienas. Visi privalo eiti per įsteigtas muitines, kad ir be prekių (paragraf. 7 ir 8). Tokių muitinių ar pereinamų punktų su Vokietija įtaisyta dabar virš 20. Be to jos taisomos ir Latvijos ir kitų kaimyninių valstybių pasieniais.

Lietuvos Atstovybės Amerikoje gauna nuo lietuvių daug nusiskundimų delei muto ėmimo už jų įvežamas prekes arba daiktus, grįžtant lietuviams savo tėvynėn, o kaip kada ir daug rugojimų, jog tasai mokesnis yra perdidis, o kai kuriuose laikraščiuose, kad ir be tinkamų šrodimų jau rašomi ilgi straipsniai apie tai, kaip Lietuvos valdžia „lupanti“ nuo žmonių skurą. Reikia pastebėti, jog kuomet buvo Lietuvos Vyriausybės leidžiami „Laikinieji Lietuvos muitinių įstatai“, tuomet nebuvo dar jokių Lietuvos ryšių su toliama Amerika ir rasit delei to tuose istatuose nerandama vieno ar kito straipsnio, kur sa galėtų liesti grįžtančius iš Amerikos lietuvius ir galėtų gal pilniau apsaugoti jų teisę kiek daugiau įvairių daiktų parsivežti, o ypač instrumentų, ar mašinų, su kuriomis jie čia yra pripratę dirbti. Reikia spėti, kad dabar tat bus padaryta.

Šiuose istatuose, grįžtančius iš Amerikos lietuvius, labiausiai liečia šie du straipsniai: Paragr. 33. „Atvažiuojančių iš užsienio bagažas ir daitai, kurie jau buvo vartoti drapanos, skalbiniai, apsiavimas ir kiti kelionės daiktai, praleidžiami be rinkliavos ne didesniame skaičiuje, kaip jų reikalin-

gas žmogui kelionėje. Taip pat be rinkliavos praleidžiami vartoti rankiniai daiktai, kurie reikalingi žmoniems, sulig jų specialiskumo arba darbo smuikininkui — smuikas, saltkalviui — įrankiai ir tt.), bet tik ne pardavimui. Nauji daiktai apmokami rinkliavom bendrais pamatais neatsižvelgiant į jų kiekybę.“

Is to išeina, jog drapanos, skalbiniai, avalinė ir įvairūs kiti daiktai praleidžiami be rinkliavos ne didesniame skaičiuje, kaip jų reikalinga žmogui kelionėje. Žinoma, čion jau daug kas pridera nuo muitinės viršinių, kurie tur spręsti, ar užtenka tokiam žmogui 2 ar 3 eilių drapanų, ar daugiau, ar jie buvo reikalingi kelionėje ir pagaliau — vienas ar kitas gaminituras yra tikrai naujas, o gal jau buvo koki kartą dėvėtas ir tt.

Čion sunku yra nustatyti kokios nors neužginčijamos taisyklės, kurių negalėtų norintieji apeiti, ir todėl daug kas priguli nuo pačių muitinės viršiniųkų sumaningu. Reikia spėti, kad ir mūsų jaunos respublikos agentai — daugumoj tie patys lietuviai, išvydę grįžtančių savo brolių iš tolimos Amerikos, supras, kad jis gal vežtis ne tik kas jam buvo reikalinga kelionėje, bet ir tą, ką per ilgą buvimą yra ten susitaupeję ar papirkę kokią dovaną ir savo giminėms. Svarbiausioju dėsniu pasilieka tas nusimanymas, jog vežamieji tokio grįžtančio daiktai nėra by kokiomis prekėmis, kad jis nemano jų pardavinėti ir iš to pelnytis.

Žinoma, jeigu važiuojantis Lietuvon panorėtų iš čion parsivežti ar tat drapanų ar avalinės keliems metams, tat toksai noras būtų ne pilnai teisėtas — jis tuomi nutrauktų uždarbį Lietuvoje siuvėjams ir kurpiams, kad ir pasiryžęs ilgiau ar ant visados tarp jų apsigyventi.

Kitas straipsnis, kursai gali liesti grįžtančius amatninkus, tai yra paragr. 46, kursai šiaip skamba:

„Prekės ir daiktai įvežami i Lietuvos rybas, kaip antai: amato instrumentai (įrankiai) mašinos, reikalingos statant ir įtaisant fabrikas ir dirbtuves, prekių pavyzdžiai turintieji vertę, keliaujančių cirkų dekoracijos ir panašūs daiktai, muitinėse praleidžiami išjieskant atatinamas rinkliavas. Grįžtant minėtos rinkliavos gražinamos, pristatėms muitinės kvitą. Įvežant panašias prekes, krovinių turėtojas privalo paduoti tame pranešime pažymėti, kad prekės bus gražinamos atgal i užsienį. Praslinkus 6 mėnesiams muitinės rinkliava negražinama.“

Tasai straipsnis tur omenyje įvairius amatninkus, kurie iš kitur važiuoja Lietuvon uždarbiauti. Prie Amerikos lietuvių, kurie norėtu parsivežti ar tai savo amato įrankius ar kitas ko-

kas pabukles, rods galima būtų jo ir netaikinti, bet čion reikalinga jau Lietuvos Finansų ir Prekybos ir Pramonės Ministerijos parėskinimas. Norėdama palengvinti grįžtančias Lietuvos piliečiams prie pasiūlytos nuo muto ėmimo, Lietuvos Atstovybė Amerikoje pataria pas vietos notarą, ar kitą kokią istikimą istaigą po priesaika padaryti visų svarbesniųjų vežamųjų daiktų sąrašą ir prisiusti jį Lietuvos Atstovybei Amerikoje patvirtinimui, jog visi šie vežamieji daiktai sulig paragr. 33 Laikinių Lietuvos muitinių įstatų yra važiuojančiam reikalingi kelionėje i Lietuvą ir nėra skiriami pardavimui, o instrumentai reikalingi sulig jo specialiskumo. Šiuo laiku Lietuvos Atstovybė negali prisiminti laidos, jog visi įvardinti sąrašė daiktai bus paliuosuoti nuo muitinio mokesnio, nes Laikiniuose Lietuvos Muitinių istatuose apie tokią teisę, atstovybių išdavintus tokiems paliudijimus, nėra nieko pasakyta. Tačiau pasitikiama, jog šie paliudijimai po priesaika padaryti galės padėti ir muitinių viršiniams nustatyti. Už padarymą tokio paliudijimo, kaip ir už kitų dokumentų liudyjimus, Lietuvos Atstovybei reikia prisiusti du dolariu ir 50c.

J. Vileišis,

Lietuvos Atstovas Amerikoje.

Lietuvos Misijos Pranešimas Siuntėjams Pašalpos i Lietuvą

Matant, kaip keli metai Amerikos lietuvių negali su sisiekti su savo giminėmis Lietuvoje, ir persiusti jiems taip didžiai reikalaujamos pašalpos, Lietuvos Misija apsiėmė laikinai Lietuviams tame patarnauti. Gautus giminių pašalpos pinigų Misija persiuntė kurjeriais Lietuvos Valstybės Izdinei.

Šiomis dienomis Misija gavo iš Valstybės Izdinės, tokį raštą: „Prisiustus per Jusų kurjerą siuntinius (pinigų kvitas), pradedant nuo 1 lig 2000 jau išsiuntinėjome išdinėms, o visiems piliečiams išsiuntinėjome (pašta) pranešimus, kad nuvyktų i pranešimuose pažymėtas izdines pinigų atsimti.“

Izdinių vedėjams ir knygvėdžiams isakoma mokėti „čekius“ tiktai grynais pinigais, jokiū būdu nesilyti bonų ir netrukdyti pinigų išmokėjimo. Paskutiniomis gautomis žiniomis iš izdinių, „čekiai“ apmokami labai smarkiai — kiekvieną dieną prisirenka i izdines daug žmonių, kaip per jomarką. Kaikurie piliečiai prašo išsiusti jiems pinigų i artimiausią pašto istaigą, kad nereikėtų toli keliauti pinigų atsimti — pasta-riems siunčiama paštu.

Per pasiųstą Valstybės kurjerį Misija gavo visą pluoštą „kvitų“ su priėmu-

siųjų pinigų parašais. Gautasias kvitas pinigų siuntimui skyrus jas išsiuntinėja Amerikos siuntėjams. Izdinė praneša, kad kvitas nuo No. 1 iki No. 3401 yra jau išsiustos izdinėms i apskričius, o apskričiams isakya, kad kuogreičiausia ismokėtu. No. 3401 iki 4050 taipgi gauti ir išsiuntinėjami izdinėms. Kartu pačtu yra išsiuntinėjami piliečiams pranešimai, kad nuei-

LIETUVOS VALSTYBĖJE

STEIGIAMOJO SEIMO ATIDARYMO ŠVENTĖ.

O, ne prieš mes bijom — ir ne draugo mes gailim, ir ne gedulo maršas mums muzika trenkia ir gaudžia. Mums muzika taria, musų širdis virpina triumfo galingasai maršas, kad mes, Dovydai menki, nugalėjom Goliatus ir laisvi patapom gyventi.

I žemę mes dedam ne puvarą daiktą, vien tik tai, kas galingai įauga: mes dedam čia meilę savo žemės močiutės ir garbę musų senovės.

Tai pamatas tvirtas, jis yra kaip granitas, nors bokštas aukščiausiaj statykis... O aplink tą bokštą, musų laisvės reiškeja, mes ažuolus penkis sodinam. Ir sakom: šaknėkit! Ir sakom: lapuo- kit per istisus šimtus metelių, idant priešas atėjęs nebepaglobtų, o išrauti nei nebėgintų.

Ir ne ažuolų diegkim penkių medžių krumelį, tik mes diegkim Lietuvos pilietybę. Pirma, norą giliausį, laisvais tapus, patuti aru ir erdvėj palakioti. Antra — patvarą, trečią — drąsumą, o ketvirtą — darbštumą. Jei tai dygs, tai pentkam patsai priešas duos vardą: Lietuva gali but ilgaamzė! Ilgiausį gi jai metų! Valio jos darbštuoliai, jos patvarūs ažuolėliai — deputatai.

Soc. liaudininkų vardu pil. Ysakas savo kalbą pa- baigė: Valio Steigiamasis Seimas, valio visi tie, kurie ligi Seimui nešė aukštai iš- kėlę Lietuvos nepriklausomybės vėliavą! Pirmąjį ažuolą pasodino Ponas Valstybės Prezidentas.

Po kalbų ir ažuolus pasodinus, visiems piliečiam bendrai pagiedojus imną, ažuolų sodinimo iškilmės pasibaigė ir minia skirstės.

PIRMASIS STEIGIAMOJO SEIMO POSĖDIS.

Gegužės mėn. 15 d. Kauno miesto teatro rūmuos. Prie Valstybės stalo: Valstybės Prezidentas, Ministeris Pirmininkas ir kiti Ministeriai. Diplomataų lo- žoj: svėtimųjų Valstybių Misijų atstovai: Anglų, Francuzų, Vokiečių ir Lat- vių. Dalyvauja šie žmonės: Ponas Tallents, Didžiosios Britanijos Komisaras su žmona; Ponas Ward, Didžiosios Britanijos Konsulis ir Pulk. Leitenantas; Po-

nas Parpiter, Didžiosios Britanijos Vicekonsulis su žmona; Ponas Rebuol, Francuzų Karo misijos Viršininkas, Pulk. leitenantas, su žmona; Ponas D-ras Schoenberg, Vokiečių Atstovas, su žmona; Ponas Hurley, Jung. Valst. Konsulis; Ponas Bandrevičius, Latvių Atstovas; Ponas Schmit, Ėstų Karo Atstovas, Leitenantas; Ponas v. d. Loeff, Olandų konsularinis agentas, su žmona ir dar Adju- tantai Karininkai ir tt. Tribunos yra pilnos. Valstybės Prezidentas atidaro susirinkimą 6 val. 15 min vakaro. (Einant Prezidentui i Prezidiumo vietą visi susirinkusieji atsistoja).

Valstybės Prezidentas Smetona: Gerbiamieji Steigiamajo Seimo Nariai! Man yra lemta pirmam iš Lietuvos piliečių sutikti ir pasveikinti Lietuvos išrinktus atstovus, man pirmam tenkà garbė Laikinosios ligšiolinės Valdžios vardu pasakyti Jums: Sveiki susirinkę!

Ši diena yra Lietuvos visų prakiliausia: susilaukęs tos valandos, kada tautos valia, buvusi ilgus amžius prislėgta, suvaržyta, vėl iš- kilo aikštėn ir susidėjo i stiprų aiškų vienatę. Budama nelaisvėj, tauta buvo beveik nustojusi savo gyvybės sąmonės, buvo apmirusi, kitiem rodės, kad jau ir palaidota. Radosi bet gi kilnių jos vaikų, kurie nenusiminė, kurie turėjo tiek drąsos ir ryžos gaivinti apmirusią sąmonę, kelti ir plėtoti, gydyti, budinti, judinti visuomenės valią, pažadinti iš miego visą tautą ir visą šalį. Vieni gyvu žodžiu, kiti raštu, kiti gyvu darbu ir veiksmu skynė takus, taisė kelius tai Lietuvos ateičiai, kuriai mes šiandien matom. Visi tie žmonės, tie vargo pelės, anot Daukanto, sielos vedami ir pareigos liepiami, maža kam tada nežinomi ir dar savo akim nematydami darbo vaisių, giliai tikėjo, kad jų žygiai veltui nežus, nors dar nenumatė, koks likimas laukia jų mylimą kraštą, kuriam jie atsidėję tarnavo. Ir iš tikro, jų darbas dykai nežuvo: Vilniaus Seimas 1905 metais garšiai viešai pareiškė, jog niekam kitam nevalia Lietuvos ir lietuvių tautos vardu kalbėti ir kas daryti, kaip tik pačiai tautai, pačiai krašto visuomenei. Tat jau buvo išbudinta tautos sąmonė, tat jau buvo apsiireiškinas Lie-

tuvos noro gyventi savarankės, savaiminės valstybės gyvenimu. Ir toks šalies susipratimas buvo pasiekta- tų prakilnių lietuvių aukomis, kurie vyko i laisvę ir kitus i ją vedė nesuklupdami, kurių vieni buvo Rusų valdžios istremti iš Tėvy- nės ir turėjo mirti svetimoj šaly, kiti kalėjimuos kamuo jami, kiti vėl varguos gyvenami turėjo baigti savo dienas kad ir gimtajame krašte, bet išsižadėję asmens laimės. Si valanda iškilminga: ji yra daugelio metų ruošos ir pasiaukojimo žygių vaisius.

Ši diena yra garbinga mūsų tėvynei. Kelis amžius klausiusi svėtimųjų valdžios nusilenkusi jų valiai, Lietuva nudien istengė, apsisprendimo teisę pastatyt i priešakį savo tautos, savo visuomenės valią. Buvusi nužeminta, ji per skausmus, kaip sako musų poetas, eina i garbę, ima garbingos vietos kitų nepriklausomų valstybių eilėj, iš dartinės žvelgias i garbingą praeitį, kada taikantis kaimynų kraštams paglemžti musų nepriklausomybę ir savaimę lietuvių tautos vakaro. (Einant Prezidentui i Prezidiumo vietą visi susirinkusieji atsistoja).

Lietuvos Nepriklausomybės obalsis pakilęs iš gilios visuomenės sielos, plėtojos ligi pat didžiojo pasaulio, sukuro, kada, pagaliaus, su griuvus valstybėms vergėtois, ant griuvusių ėmė darytis naujas laisvas tautų gyvenimas. Tada ir Lietuva paskelbė savo esmį visam pasauliui. Pasiėmus Valstybės Tarybai ir jos i- steigtajai valdžiai tvarkyti šalį ir ginti musų tėvynę nuo isveržusių i ją priešinių, norėjusių sunaikinti pradėtąjį nepriklausomybės darbą, visuomenė jautriai atsiliepė i vyriausybės balsą, savanorių buriai skubios daryti ginkluotą pajiegą; visi ėmė spiestis apie laikinąją valdžią — atremti reikėjo, žut but, pavojus mūsų kraštui. Musų narsioji kariuomenė didžiausiu pasiryžimu ir ginklu rankoje gynė visomis savo pajiegomis tėvynę, begindami ją daugelis ir galvą padėjo. Taigi ypač jų dėka priėjome Steigiamąjį Seimą.

Visi tie Lietuvos vaikai, iš praecites ir iš dartinės, teesie mums ir musų busimoms kartoms geriausias piliečio pavyzdys. Jų atminimą prašau Steigiamąjį Seimą atsistojus pagerbti. (Visi susirinkusieji sustoja iš vietų).

Ši diena yra svarbi ne vien musų kraštui, bet ir svėtimoms valstybėms. Spir- damies Lietuvos nepriklausomybei, musų priešiniškai ligi šiol stengėms aiškinti pasaulio galybėms, kad lietu-

vių tauta nenorinti tapti nepriklausoma valstybe, kad nepriklausomybės siekimas esąs vien pastanga burelio žmonių, cinančių prieš tautos valią. Steigiamajo Seimo rinkimų stingrumas, uo lus visuomenės dalyvvimas juose, vaizdžių vaizdžiausiai parodo, kad nepriklausomybė visam kraštui taip didžiai rūpėjo, kaip retoje šalyje terupi. Dabar svėtimos šalys mato, kad Lietuva, įveikusi didžiausias kliutis, istengė sudaryti tautos valios reiškeją, istengė sušaukti demokratingiausiu būdu Steigiamąjį Seimą. Dabar atsistojus Lietuvos priešakin autoritetingai tautos įgaliočiai valdžiai, niekas nebegalės jai prikišti nei šalies viduje, nei užsieniuose to, kas buvo prikišama laikinajai valdžiai.

Laikinosios valdžios uždavinys yra pabaigtas. Valstybės Taryba, Valstybės Prezidentas, ministerių kabinetas, valstybės kontrolė, vyriausiasis kariuomenės vadas, privedė Lietuvą ligi Steigiamajo Seimo, šiandien visi pasitraukia ir atiduoda šiam aukštajam susirinkimui visą krašto valdymą. Laikinoji valdžia palieka sudarytą valdymo aparatą su visais išsiakojusiais organais, įsteigta ginkluota pajiega — kariuomenė, aptvarkytus šalies finansus, sudarytus politikos ir ukio santykius su svėtimom valstybėm, žodžiu sakant — sudarytą nepriklausomos valstybės faktą. Taip tad ji palieka išrašytą įžangos lakštą naujajai Lietuvos istorijai. Steigiamajam Seimui tenka skleisti toliau jos lapai ir toliau rašyti, tenka sutvirtinti padėtieji valstybės pamatai ir jie išvesti.

Deja, reikia gailėtis, kad Lietuvos nepriklausomybės faktas dar nėra išvestas ligi galo. Gaila, kad musų Steigiamasis Seimas negalėjo susirinkti Vilniuj, savo sostinėj, kur šiuo metu buvo padaryta Valstybės atstatymo darbo pradžia, kur mūsų valstybė turės galvą gale toliau plėtotis ir tvirtėti. Laikinoji valdžia visa darė, ką galėjo Vilniui ir Lietuvos rytams atvaduoti, bet nuo nepareinamų nuo jos kliučių neįsteigė to pasiekti. Taip pat gaila, kad Klaipėdos sritis dar nėra vieno krašto valdžios žinioj. Lai kinajai valdžiai ir be to buvo sunkoka statyti ant griuvusių valstybės darbas ir tuo pačiu žygiu ginklais sau goti, kad jo nesugriautų priešininkai.

Smeigdama gairę savo darbų sienai, laikinoji valdžia nebelaiško savo pareiga ir savo kompetencija nurodinti, kas ir kaip toliau turi but padaryta. Čia jau Steigiamajo Seimo uždavinys. Jam, statant Lietuvai konstituciją, tenka eiti ir paprastojo Seimo pareigas, sudaryti valdžią ir ji prižiūrėti, leisti paprastieji įstatymai, taisyti, gerinti ir stiprinti santykius su kitom valstybėm.

Daugiau Bus.

PERŽVALGA

Dešiniųjų „demokratiškumas“. — Musų klerikalai labai didžiuojasi savo „demokratiškumu“ ir nuolat afišuojasi, kad tik jų partijos darbo žmonių išganymas. Kunigija pamatė, kad toliaus negalima laikytis obalsio: „ką Dievas myli, tą ir baudžia“, nes darbo žmonės jau pradeda netikėti į tokią „meilę“. Todėl dabar ir klerikalai jau pradeda skelbti varguolių buvimo pagerinimo obalsius, žadedami netik sutverti rojų ant žemės, bet ir po mirties nuvesti į „šviesų, laimingą gyvenimą“, kur per amžių amžius galės „linksmintis“.

Šitas klerikalų manevras iš dalies jiems sekasi, nes mažiau susipratę, o ypatinai tikintieji darbo žmonės, patiki tokiems dešiniųjų partijų pagyrams. Tačiau kuomet pasitaiko proga klerikalams parodyti savo tikrąjį veidą, t. y. kuomet jie pasijunta absoliutėje didžiulioje ir gali kitus valdyti, tuomet aiškiai pasirodo jų „demokratiškumas“ ir kiekvienas gauna progos persitikrinti kiek jiems rupi darbo žmonių reikalai.

Kiekvienas žino, kad Lietuvą iki šioliai valdė kunigai ir jų partijų artimi žmonės. Ypač provincijose daugiausiai kunigai valdė netik valsei Tarybas, bet net apskričių viršininkus, komendantus ir tt. Daugumoj šitie valdininkai buvo uoliausi tarnai musų klebonų. Na, ir ką matome? Tie valdininkai buvo ant tiek „demokratiški“, kad Steigiamajame Seime kun. Kru paviešus daro nepaprastą pranešimą del žiauraus valdininkų elgesio Kražių apylinkėj (Venslauskų ir Kanaukų sodžiuose) ir Steigia masis Seimas išrenka komisiiją „Valdininkų neteisėtiem darbam tirti“.

Apart to čionai paduodame dar vieną faktą, kuris kuoaikiškiausiai vaizduoja dešiniųjų „demokratiškumą“. Štai ką rašo Kauno „Darbe“ tulas plietis:

„Dar nepasibaigė rinkimai į Steig. Seimą kaip musų valdovai, Kriksčionys Demokratai, pradėjo veikti.“

„Pavyzdžiui paduodu Leipalingio valsčiaus, Seimų apskrit. protokolo ištrauką, žodis į žodį.“

Protokolo ištrauka 24, IV, 20.:

„Toliau buvo inestas su manymas prašalint mokytoją Sobalį iš Leipalingio mokyklos o taipgi ir mokytoją Bulkaitį iš Lieplūnų mokyklos už įžeidimą katalikų savo nešvaromis agitacijomis prieš rinkimus į Steig. Seimą, nes šmeižė kunigus, lipino proklamacijais ir tt.“

„Nutarta statyti ant slapto balsavimo abudu skyriumi. Rezultatas balsavimo 3 nariams susilaukiam. Kas link mokytojų Bulkaitio sekantis: 14 narių už prašalinimą 1 susi-

laikius ir 1 reikalauja palaikyti.

„Tokiū būdu nutarta reikalauti abudu prašalint, kad vaikams ne būtų blogo pavyzdžio ir nedemoralizuotų.“

„Pasirašė tarybos pirmininkas katalikų kunigas J. Juodviršis.“

„Iš protokolo ištraukos galima gana puikiai suprasti, koks gresia pavojus musų gyvenimui.“

Bonapartas.“

Štai kaip Lietuvos kunigai supranta sąžinės, žodžio ir spaudos laisvę. Štai kokis pas juos ypatos nepaliečiamybės principas. Tačiau jie nesidrovi prie kiekvienos progos savo „demokratiškumu“ didžiūotis. Mat musų kunigai vadina į nuotą politikierius. Jeigu kunigas laikytųsi tikrai bažnyčios ir žiurėtų tikrai tikėjimo reikalų, tuomet, žinoma, būtų nedora prie jo kabinetis ir tas ištikro galėtų papiktyti tikinčiuosius žmones. Bet kuomet kunigas pameta bažnyčią ir stoja politikierių eilėn, tuomet jisai yra lygus kiekvienam politikieriumi ir tuomet niekas negali su juomi skaitytis kaip su kunigu. Kuomet kunigas pastoja valsčiaus pirmininku, tuomet jisai nuostoją dvasiško teisių nepaliečiamybės, nes jisai yra valdininku, o visose demokratiškose valstybėse yra leistina valdininkus ir politikierius kritikuoti. Pagaliau jeigu kunigai drįsta vadinti pažangiųjų partijų kritiką šmeižtu, tai ką ir bekalbėti apie jų partijos „kritiką“, kuri tankiausiai net inkriminuojačiais užmetimais baigiasi.

Nors šitoki klerikalų darbai peržengia mažiausios laisvės principus, nors jie atsiduoda inkvizicijos pelėsis, tačiau tas aiškiai vaizduoja kunigų „demokratiškumą“ ir juo daugiau gyvenime tokių įvykių bus, juo greičiau darbo žmonės savo tikrąjį priešą pažins.

„Lietuvos našlaičių padėtis. — Kas šiandien drįsta tvirtinti, kad Lietuvoje nėra skurdo ir Lietuvai pagalba nereikalinga, tas sunkiai nusideda net priešais pasirašėnį žmoniškumą. Ypač Lietuvos našlaičiai labiausiai tą skurdą atjaučia, nes Lietuvoj nėra medžiagiinių išgalių jų likimu žmoniškai pasirūpinti. Štai ką rašo Lietuvos valdžios oficiozas — Kauno „Lietuva“:

„Viso gi Darbo ir Socialinės Apsaugos Departamentas turi įregistruvę 52,000 tiktai našlaičių vaikų, kurių 35,000 šiandien trūksta duonos, maisto, drabužių, vaistų. Surinktom žiniom pastebėta, kad Lietuvoj yra vietų, kur žmonės maitinasi žolelėm, duoną gi mato didelėm šventėm. Tokiose vietose

našlaičių vaikučių padėtis apverktina.“

Iki šiol nors dalinai Lietuvos našlaičius šelpė Amerikos Raudonasis Kryžius drabužiais ir maistu, tačiau su 1 d. liepos Am. R. Kryžius likviduoja savo darbuotę Lietuvoje, palikdamas tuos 52 tukstančių našlaičių pilkojo likimo malonei. Todėl pareiga Amerikos lietuvių užvaduoti Lietuvos našlaičiams Am. R. Kryžių. Nejaugi leisime bedu mirti 52 tukstančiam būsiam Lietuvos piliečium, kurių dauguma paeina iš praliniusių tėvų, nes jų tarpe nemažai rasime tokių kūdikų, kurių tėvai galvas padėjo Lietuvos laisvę gindami.

Todėl pareiga kiekvieno Amerikos lietuviu sulig išgalės paaukoti Lietuvos našlaičių pašalpa besirūpinančiom draugijom. Štai yra susitvėręs „Lietuvos Našlaičių Šelpimo Komitetas“, kurio išdininke yra p. M. Miševičienė, 270 Berry St., Brooklyn, N. Y. Sulig mūsų įsitikinimo, pilnai galima pasitikėti šiuomi komitetu, nes jį sudaro labai patikėtinos lietuviškos moterys, kurios visą darbą dirba veltum, todėl per šį komitetą siųstų aukų kiekvienas centas pasieks Lietuvos našlaičius.

Ažuot aukavus vienuolynų kurimui Lietuvos žemėj, aukaukime badaujantiems našlaičiams. Vienuolynų kurimas reiškia skleidimą dvasios ubagystės, o aprūpinimas badaujančių našlaičių yra pareiga kiekvieno doro žmogaus.

„Vietoj faktų — koliojasi. — So. Bostono klerikalų organas „Darb.“ baisiai užsirustino, kam „Tėvynė“ priminė, kad Tautos Fondas neišdavė smulkmeniškų atskaitų. Jisai neturėdamas jokių prirodymų, kad Tautos Fondo pinigai sunaudoti tam, kam jie buvo renkami, nekulturiškai iškočioja „Tėvynės“ redaktorių. Mat tokiu būdu lengviausia „sukritikuoti“ kiekvieną save priešą. Padarė kas teisingą užmetimą, parodydamas tavo kaltes, o tu nenori prie jų prisipažinti ir neturi kuomi teisintis, tai pasikabink pilną sauja kolionius ir mes savo priešui akysna. Tuomet bus viskas užbaigta, nes kas gi norės su besikoliojančiu ginčytis.

Vienok prie progos, norime priminti nekulturiškam klerikalų organui, kad kolionėms neuždengsite savo sau vališkių darbų, Tautos Fondo pinigų eikvojime. Neužtenka keliais žodžiais paminėti abelnas įeigas ir išlaidas, nes tas dar neparodo kokiems tikslams pinigai sunaudoti. Iš tokių atskaitų negalima žinoti, nei kiek Mostovskiai, Česnuliai, Bielskiai, Bartuškos pravažinėjo, nei kiek Gabrio kišenium nuskambėjo. O juk tie pinigai vyriausiai buvo renkami nuo karės nukentėjusių šelpimui ir gerasirdžiai katalikai sudėjo apie pusę

miliono dolarių. Tad jeigu norite turėti ramumą, tai parodykite, kiek sunaudojote Lietuvos baduolių šelpimui?

Kiekvienas supranta, kad išlaidas paskelbti ir jų tiesotumą prirodyti lengva. Taipgi mes neturime nei mažiausios abejonės, kad Tautos Fondas visus išlaidose paskelbtus pinigus, išleido. Tačiau mes netik kad abesiojame, bet net drįstame saktyti, kad tie pinigai išleista ne tiems tikslams, kokiems juos žmonės sudėjo. Jeigu „Darb.“ gali prirodyti, kad Tautos Fonde sudėti pinigai sunaudota nuo karės nukentėjusių šelpimui, tai jis, vietoj kolionių, turėjo paskelbti tuos faktus. Bet matyt teisybė akis svilina, todėl koliojasi.

„Pradeda rodyti tikrąjį veidą. — Iki šiol musų kunigai slėpė savo tikrąjį veidą, vienval girdamiesi, kad jie yra didžiausi Lietuvos patriotai ir labiausiai rupinasi Lietuvos likimu. Tačiau pastaruoju laiku kunigai vis labiau ir labiau pradeda rodyti savo tikrąjį veidą ir štai pagaliau kunigų organas „Draugas“ pasisako kuomi baigiasi kunigų patriotiškumas. Jiems svarbiausiu tautai žygiu yra įkurimas Lietuvoje vienuolyno, kuris apsieitų apie 10 tukstančių dolarių. Ir šitos sumos pinigų surinkimui, „Draugas“ skelbia aukų rinkimą:

„Kurie prisidės prie šitos sumos surinkimo, tie bus ne vien seserų vienuolyno, bet ir visos Lietuvos geradariai. Jei vienas žmogus tą padarytų, tai Lietuvos istorija to neužmirštų, kaip neužmirš pirmo lietuviško vienuolyno Kaune.“

Nors minėtos sumos pinigų dar ir neturi, tačiau keltą vienuolių jau siunčia Lietuvon, kurios rupinsis vienuolyno įkurimu. Matyt tikisi užtektinai surasti „tautos geradarių“, kurie sudės pinigus Lietuvos tam sinimui.

Suprantamas dalykas, kad kunigų aukščiausiu tikslu yra pristeigti Lietuvoje kuodaugiausiai vienuolynų; mes tą senai žinojome ir ne kartą visuomenei aiškinojome, nors kunigai ir slėpė savo tikrąjį veidą. Tačiau kyla klausimas, kiek tas atneš naudos Lietuvos darbo žmonėms?

Dabar, kuomet Lietuva paskutinius pastangas deda laisvos respublikos sukurimui, kuomet desėtkai tukstančių našlaičių badauja, kuomet tas svarbiausias valstybės ramstis — Lietuvos kariuomenė tinkamų drabužių neturi, tuo patim laiku mūsų besididžiuojanti „patriotai“ vienuolynų kurimui rupinasi. Nejaugi rasis Amerikos lietuvių tarpe tokių neišmanėlių ir duos savo pinigus vykduonių žaislams, kuomet yra šimtai būtinų reikalų neaprupintų. Nejaugi?

LAIMES JIESKOTOJAI

Keturių Veiksmų Drama.
Parašė S. E. VITAITIS.

ROŽĖ (išbėgus tarpduryje šaukia). — Policija, policija!... žmogžudystė!... (sugrįžusi pagriebia ryną ir tąsosi su Ignu).

VERONIKA (bėgdama už baro). — Ai, ai, ai! žmonės pasiuto — pragaras atsivėrė!..

PILYPAS. — Nustokite! Aš atiduosiu tą penkinę — bukite žmonėmis!... (nori juos perskirti).

XI

POLICIJOS VIRŠININKAS (išbėgus su kitu policijantu. Vėliaus įslenka ir Šliomkus). Nustokite muštis! (perskiria ir suėmę laiko muštaluks ir Pilypą). Kas kaltas?

STORULIS (rodydamas Jacky). — Jis mane vagim apšaukė.

JACKUS. — Užtai, kad jis mano penkinę pavogė!

ROŽĖ. — Meluoji, tu girtuokli!

IGNAS. — Jis tiesą sakė — pavogėt jo penkinę.

ROŽĖ. — O ką tu žinai, grinoriau! Tylek, ba snukį sumušiu kaip šuniui!... (Visi pradeda bartis ir ant galo visi kartu rėkia).

POLICIJOS VIRŠININKAS. — Nutilkite! Matyt jūs visi kalti. Visus į policijos stotį! (išveda Jacky, Igną, Pilypą, Rožę ir Storulį).

VERONIKA. — Štai kuomi baigiasi mano sužiedotųjų iškilmės!... Ak, Prany, Prany!... Kodel tu mane palikai šitam pragare?... (apsikliaubia ant baro).

ŠLIOMKUS. — Ui koki kvaili tam gojai!... (užsideda ant pečių kromelį ir priėjęs prie baro prisipila degtinės. Tuo tarpu įslenka salianas Martynas ir prisipylęs kitą stikliuką degtinės, pasisveikina su Šliomkum, abudu geria. Uždanga leidžiasi).

VEIKSMAS KETVIRTAS.

Veronikos namai. Nors prasti rakan-dai, tačiau viskas tvarkoje. Įeinamos durys viduryje. Po dešinei durys į kitus kambarius, po kairėi langas. Netoli lango sėdi prastai apsirengusi Veronika, supa lūdikį vygėje ir skaito knygą. Dvejiems metams prastinkus.

I.

VERONIKA (viena, padėdama knyga). — Ak, kaip gaila, kad aš begyvendama Lietuvoje nežinojau vertės naudingų knygų skaitymo. Jeigu bučiau tai supratęs, tad ir po šiai dienai bučiau laimingai begyvenus savo tėvynėje. Beskaitant naudingus raštus nei nepajunti, kaip pasikelia nežinės uždanga ir atskleidžia prieš tave naują pasaulį — naujas gyvenimo erdves, kuriose pamatai praicytę padarytas klaidas. Atsistojus naujai atskleistojo gyvenimo angoje, pradedi suprasti tikrosios meilės prakilumą, pamatai ateities laimę pradžudytą ir tuomet pajunti neišpasakytą ilgėsi prigimtojo krašto... Tuomet siela pradeda nerimauti ir daužytis, norėdama sutraukti likimo nukaltus rėtežius ir nušieninti ten, kur ją laimės žvaigždutė vilioja; tačiau neįstengus pasiliuosuoti, suklimpsta į kraują ir skaudžiai vaitoja... (pauza). Ak, koks skaudus likimas ir kokia juoda ateitis stovi ant mano kelio!... Išbėgau iš savo tėvynės skaisčios vilties vėsdina, laimingo gyvenimo pasiekty, tačiau nejučiomis suklimpau svetimos šalies juodojo gyvenimo dumblan... O, kaip sunku gyventi vilties žvaigždute užgesus!... (pauza). O, kaip laimingi tie, kuriems likimo lemta Lietuvoje pasilikti. Ten linksma — ten šviesul... Ten kiekvienas akmenėlis pažįstamas, kiekvienas medelio lapas suprantamai šnabžda. Ten ir paukštelių balsai, ir bėgantios upelis, ir gėlės, ir žalios pievos, ir tankios girios — viskas... viskas pažįsta ir linksmai sveikina, o juodai dienai užėjus — suramina, paguodžia... Sveturgi gyvenant, gali raudoti nors ir kruvinomis ašaromis, gali šauktis pagalbos per die-

nas ir naktis, niekas tavęs neišgirs ir suvargusios tavo sielos nesuramins. (pauza). Jeigu ne skaitymas, tai senai bučiau iš proto išėjus. Taipgi dabar bus šiek tiek ramiau, nes užvakar Prany atsikraustė pas mus gyventi. Turėsiu su kuom nors žmoniškai pasikalbėti... Turėsiu progą paklausti jo, kodel jisai neapsivedė su Ona Stonuliute — kodel jisai manęs išsizadėjo ir šin pragaran įstumė... (ilga pauza). Viena aš negaliu suprasti, tai kam Pilypas jį priėmė ant kvatieros? Jis visuomet begalo Pranio neapkentė, o dabar net ant kvatieros priėmė!..

II.

PRANYS (įeidamas). — Skandalas! — Vėl musiškiai susimušė!... Igną, su kitais, suareštavo ir nuvedė policijos stotin, o Jackus su Pilypu sugrįžo salianan. (įeina kambarin po dešinei, kur nusivelka švarką ir pasideda kepurę).

VERONIKA. — Prakeikti girtuokliai!... Nepaiso, kad namie nėra už ką valgyt nusipirkti, nėra užką švaresnį drabužių išitaisyti — reikia apdriskusiai vaikščioti, o jie daugiau nieko nežino kaip tik gerti! Ak, Dieve brangusai, ar ilgai taip reikės gyventi? Nejaugi Tu nesusimylėsi ant manęs!..

PRANYS (išeidamas iš kambario). — Ką jie ten rupinsis apie tokį menkniekį, kaip namai... Ot salianas — tai kas kita!

VERONIKA. — Kad tuos salianus visus lietuviškas perkunčlis išdaužytų, tai nors kartą galėčiau pasakyti, jog laiminga esu.

PRANYS (juokiasi). — Oho, kokia Tamsta patrijotė pastojai — net prie senovės lietuvių dievo šaukiesi.

VERONIKA (imdamą laišką). — Žinai, negražu keikti, bet ką padarysi, kad kantrybės pritrūksta. Perskaityk Pranuli šitą laišką. Matyt iš Lietuvos atėjęs — turbūt nuo tėvų. Gal varguoliai pagalbos šaukiasi... (duoda Pranui laišką).

PRANYS (paėmęs laišką). — Turbut nuo tėvų... Bet šito laiško aš negaliu plėšti.

VERONIKA. — Kodel negali? PRANYS. — Ignui adresuotas — gali kilti skandalas.

VERONIKA (imdamą iš Pranio laišką). — Ką aš paisau kam adresuotas. Pagaliau bene tam girtuokliui tėvų likimas rupi. Jisai gali suplėšyti visai neskaitytes, nes nežinant tėvų likimo, lengviau su sąžine derėtis... (tai kalbėdama atplėšia laišką ir paduoda Pranui).

PRANYS (paėmęs laišką perveda akimis ir nuleisdamas rankas karčiu balsu taria). — Iš karto aš nujuočiau, jog taip bus! Nelaimingi Lietuvos žmoneliai — patys skurdui į nasrus lenda... VERONIKA (bailiai). — Kas atsitiko?!

PRANYS (liudnai). — Rudabardzis jusų namus sunaikino... VERONIKA (išsiogandusi). — Kaip sunaikino?..

PRANYS. — Ant licitacijos išstatė ir pats nupirko. Arba aiškiau sakant — už skolas paėmė.

VERONIKA (veridama). — Tai gimtinio lizdo jau netekome!... Pražudėme jį per savo kvailumą. O, kaip aš išsiilgau tų kampų, kuriuose laimingai kudikystės dienas praleidau!... Kur dabar tėvai?

PRANYS. — Laiškas trumpas — perskaitysiu visą. (skaito) „Brangus vaikeliai; Sunkios šiandien musų širdys kaip švinas, todėl ir rašyti daug negalime. Stegia mus benamių, elgetų likimas... Rudabardzis išvarė mus iš namų pusnuogius — neturime nei kuomi apsidengti, nei ko valgyti. Namus paėmė Rudabardzis už skolą, kurią, jūs bėgdami iš namų, užtraukėte. Taigi, dabar, susimildami, gelbėkite! Priisiųskite nors kelis skatikus — nors elgetų terboms nusipirkti... Tuo tarpu priglaukėmus Pranio Vargelio tėvai, bet ilgai laikyti mus negalės, nes patys beturčiai. Gelbėkite!... Sudiev! Jusų tėvai.“ Viskas... (Daugiau Bus.)

S. L. A. Reikalai

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE

Trisdešimties pirmo ir Ketvirto Dvimetinio Seimo

22, 23, 24, 25, 26 dienomis birželio mėn., 1920 m.

SO. BOSTON, MASS.

PROTOKOLAS

PIRMOJI SESIJA.

Seima atidarė Susivienijimo Amerikoje Prezidentas Stasys Gegužis, 10 val. ryte, birželio 21 d. 1920 m., Lietuvių Saleje, kertė E ir Silver gatvių, So. Boston, Mass.

Mandatų peržiūrėjimui ir patikrinimui paskirta komisija iš šių asmenų: P. Jurgeliutė, S. Mockus ir P. A. Dėdynas.

Pakelta klausimas, ką daryti su tais delegatais, kurie neturi su savim mandatų originalų, vien prisijūsta Centran jų mandatų nuorašai. Nutarta suteikti jiems pilnateisių delegatų teisės.

Dėdynas.

Pakelta klausimas, ką daryti su tais delegatais, kurių nuorašai neprisiūsti Centran, o vien originalai priduoti Seimui. Nutarta suteikti jiems pilnateisių delegatų teisės.

Peršaukiami delegatai vardais. Neatsiliepė šie delegatai: J. Uždavinis, V. Povilaitis, J. Savickas, V. K. Račkauskas, K. Liumas, A. Zalenka, P. Rindokas, S. Bulota, S. Adomaitis ir T. Dundulis.

Mandatų Komisijai betvarkant mandatus, pakviesta pakalbėti sekančius SLA narius-darbuotojus: Dr. A. L. Graičiūnas, p-lė Z. Puišutė, F. Živatkauską ir M. J. Damijonaitį.

Užbaigus Mandatų Komisijai sutvarkimo mandatų darbą, peršaukiami delegatai vardais. Užregistruota šie delegatai:

3 kp., Elizabeth, N. J.

1. B. Kopustaitis.

6 kp., Plymouth, Pa.

2. M. Raginskas.

7 kp., Pittston, Pa.

3. T. Paukštis,

4. J. Gilvickas.

10 kp., Philadelphia, Pa.

5. O. Ruškienė,

6. T. Astramskas.

11 kp., Waterbury, Conn.

7. N. Zelvis.

21 kp., Detroit, Mich.

8. J. Overaitis.

23 kp., Shenandoah, Pa.

9. S. Gegužis,

10. M. Kudiniūtė.

29 kp., Westville, Ill.

11. J. Uždavinis.

30 kp., Scranton, Pa.

12. A. Kubilius,

13. F. Živatkauskas.

34 kp., New Britain, Conn.

14. A. Mikalauskas.

35 kp., Wilkes Barre, Pa.

15. V. Tabaras.

36 kp., Chicago, Ill.

16. Dr. A. L. Graičiūnas,

17. J. Juknis.

40 kp., Pittsburgh, Pa.

18. F. Pikšris.

43 kp., So. Boston, Mass.

19. K. Jurgeliūnas,

20. K. Vileišis,

21. M. Žilinskienė,

22. M. Langiūtė,

23. Mockus,

24. P. Mankus.

46 kp., Terre Haute, Ind.

25. V. Povilaitis.

51 kp., Bridgeport, Conn.

26. V. Vaitkunas.

55 kp., W. Pullman, Ill.

27. A. Statkus.

57 kp., Worcester, Mass.

28. J. Neveckas,

29. P. A. Dėdynas,

30. A. Jasaitis,

31. Z. Puišutė,

32. A. Kalakauskas,

33. A. Stankunas,

34. J. Savickas,

35. P. Jatulevičius,

36. J. Žalimas.

37. P. Zinkus,

38. D. Vaitelis.

64 kp., Baltimore, Md.

39. V. Čepaitis.

68 kp., Lee Park, Pa.

40. V. Suckus.

83 kp., Brooklyn, N. Y.

41. J. Kripaitis.

90 kp., Bridgeville, Pa.

42. S. Bakanas.

102 kp., Herrin, Ill.

43. J. Ukanis.

110 kp., Plains, Pa.

44. K. Liumas.

115 kp., Wilkes Barre, Pa.

45. J. Kundrota.

126 kp., New York City.

46. P. Jurgeliutė,

47. S. E. Vitaitis,

48. V. K. Račkauskas,

49. P. Žiuris,

50. A. B. Strimaitis.

129 kp., Chicago, Ill.

51. T. Dundulis.

139 kp., Cicago, Ill.

52. D. Šatkus.

141 kp., So. Fork, Pa.

53. V. Šimelionis.

142 kp., New Haven, Conn.

54. V. Alksninis.

158 kp., Springfield, Ill.

55. J. Bulota.

164 kp., Frackville, Pa.

56. A. Zalenka.

181 kp., Herrin, Ill.

57. K. Skužinskas.

185 kp., Indiana Harbor, Ind.

58. P. Rindokas.

187 kp., New Philadelphia, Pa.

59. S. Bulota.

208 kp., Chicago, Ill.

60. M. Damijonaitienė.

211 kp., Mahanoy City, Pa.

61. P. Klimauskas.

245 kp., Newark, N. J.

62. S. Adomaitis.

250 kp., Maspeth, L. I., N. Y.

63. P. Svetka.

304 kp., Buffalo, N. Y.

64. K. Kupris.

Pirmasis paskiria M. Kudiniūtę ir M. Langiūtę prisagstyti delegatams ženklelius.

Nutarta rinkti seimo komisijose po 3 narius.

Išrinkta sekančios komisijos: a) Finansų Komisija — P. Jurgeliutė, J. Neveckas ir A. Stankunas; b) Inžinerijos Komisija — p-lė Z. Puišutė, F. Živatkauskas ir J. B. Bulota; c) Prašymų, Skundų ir Apeliacijų Komisija — A. Mikalauskas, K. Skužinskas ir J. Kripaitis.

Kilus abejonei apie reikalingumą Rezoliucijų Komisijos, nutarta komisija rinkti, kurion išrinkta — Dr. A. L. Graičiūnas, P. Jatulevičius ir A. Jasaitis.

Nutarta, kad Rezoliucijų Komisija eity pareigas ir Presos Komisijos.

Pirmasis paskiria Maršalkomis S. Mockų ir K. Jurgeliūną.

Sulig SLA įstatų nurodymo, SLA Pildomoji Taryba pasilieka Seimo vedėjais. Tuo budu Seimo pirmininku yra SLA Prezidentas S. Gegužis, Vice-Pirmininku — Dr. J. Baltrušaitienė, Sekretorium — A. B. Strimaitis. Pastarasis, Seimui sutinkant, pasiskiria sau pagalbininku S. E. Vitaitį.

Nutarta suteikti teisę laikraščių korespondentams dalyvauti seime informaciją tikslais. Pirmoje sesijoje užsiregistravo sekanti korespondentai: M. J. Damijonaitis nuo „Sandaros“, R. Mizara nuo „Laisvės“ ir S. Bakanas nuo „Naujienu“.

Skaitoma laiška su pasveikinimais ir aukomis:

a) Nuo Conn. valstijos 4-to Apskričio, su \$5.00 auka Lietuvos Raudonajam Kryžiui.

b) Nuo 45 kp. Hazleton, Pa. su \$5.00 auka Našlaičių ir Našlaičių Fondui.

c) Nuo 128 kp., Carnegie, Pa., su \$5.00 auka Našlaičių ir Našlaičių Fondui.

d) Nuo 155 kp., Benld, Ill., su \$10.00 auka Prieglaudos Namui.

e) Nuo 212 kp., Kenosha, Wis., su \$5.00 auka Prieglaudos Namui.

f) Nuo 246 kp., Plymouth, Pa., su \$10.00 auka (nepasakyta kokiam tikslui).

g) Nuo A. Klemarasko, Dorchester, Mass., su \$1.00 auka Moksleivių Fondui ir \$1.00 Liet. Neprigulmingam Fondui.

A. Mikalauskui įnešus, didžiūmos balsų N

Nutarta pasiūsti pasveikinimas Lietuvos Steigiamajam Seimui.

Pertrauka pietums nuo 12 iki 1:30 val.

ANTROJI SESIJA.

Antrąją Sesiją atidarė SLA. Prezidentas 1:30 val. po pietų.

1. Delegatų vardošaukis. Antron sesijon pasivelavo sekanti delegatai: V. Tabaras, P. Klimauskas, J. Kundrota. Sesijoje nedalyvavo: J. Uždavinis, T. Dundulis, S. Bulota, S. Adomaitis ir J. Žalimas.

2. A. B. Strimaitis skaito 30-tojo ir 3-čio Dvimetinio Seimo protokolą. Po perskaitymui protokolas priimta šio Seimo informacijai ir pasilieka SLA. dokumentu.

3. Pildomosios Tarybos Narių Raportai.

a) Prezidento raportas: Prezidentas S. Gegužis įteikia savo raportą raštu ir perskaito. Raportas priimtas delnų plojimu ir atsistoijimu.

RAPORTAS SEIMUI PREZIDENTO S. GEGUŽIO TRISDEŠIMTIS PIRMAM IR KETVIRTAM DVIMETINIAM SLA. SEIMUI

South-Boston, Mass., Birželio 21, 1920 metų.

Viršininkams ir Delegatams Trisdešimto Pirmo ir Ketvirto Dvimetinio Susvienijimo Lietuvių Amerikoje Seimo.

Gerbiamieji:

Rodosi, nei nejutom, kaip prabėgo tie du metai nuo praeito mūsų organizacijos Seimo, kaip štai ir vėl susirinkom, idant pasidžiaugti tuomi, kas atnešė mums, tai yra organizacijai naudą ir gerovę, o apgailestauti tą, kas nesė skriaudą ir darė blėdį. Šimet susirinkome visai prie kitokių aplinkybių, negu du metai atgal. Du metai atgal siautė pasaulinė karė, kurion daug ir mūsų narių dalyvavo, ir laike kurios tuli net gyvybę prarado. Mūsų tėvynė Lietuva irgi buvo kraujuose papludusi kovodama už savo gyvastį, už laisvę ir nepriugulmybę. Pradedami šį Seimą jau žinome, kad pasaulinė karė yra užsibaigus, o linksmausia tatai, jog žinom, kad mūsų tėvynė Lietuva nusikratė svetimą jungą ir šiandien jau ištikrųjų yra laisva ir nepriugulminga! Šitas džiugina kiekvieną lietuvį, todėl ir mus, kaip praktišnos organizacijos Susvienijimo Lietuvių Amerikoje narius, turėtų džiuginti ypatingai, nes mūsų organizacija ir sunkiausiose Lietuvos valandose nenustojo vilties, ir tvirtai tikėjo, kad Lietuva turi tapti laisva ir nepriugulminga. Todėl vardu Seimo, aš ir sakysiu lai gyvuoja laisva Lietuva.

Ištikrųjų, gerbiamieji, jog pažvelgtė į pastarųjų dvejų metų SLA gyvenimą, tai gal atrasim kiek smagumų, tačiau atrasime daug daugiau nesmagumų ir nemalonumų. Žinoma tie nesmagumai reikėjo sutikti tikta delto, kad niekas neturėjo galės juos suvaldyti ar pašalinti. Vienok nepaisant to viso, aš esu linksmas ir džiaugiuosi, kad galiu pranešti jums, jog SLA per pastaruosius du metu paugo skaičiumi narių, ir žymiai turtu. Jau šiandien mūsų organizacijos turtas siekia viršaus bertainio milijono dolarių. Tas faktas mane džiugina, nes matosi, kad mūsų liaudis juo toliau ju labiau ir geriau pradeda apkainuoti šios organizacijos reikalingumą ir naudungumą. Vadinasi, yra sveikas apsišiekimas. Gi SLA pomirtinių fondo stovis šiandien yra daugiau, kaip šimtą nuosėmčių užtikrintas.

Siame savo raporte, gerbiamieji, paminėsiu tikta svarbesnius organizacijoje nuotikus ir Pildomosios Tarybos tarimus, taipgi paminėsiu mūsų Komisijas ir kitus reikalus, kurie, mano manymu, yra verti atkreipimo Jusų domos. Bet visupirma pranešiu delko šis Seimas yra laikomas Bostone, o ne Detroite, ar kur kitur. Nebučiau nieko apie šitai savo raporte minėjęs, tačiau kadangi atsirado nekuriuose kuopose ir pas nekuriuos asmenis neužsiganėdinimas iš to Pildomosios Tarybos nuosprendžio, užtat aš laikau savo pareigą gerbiamam Seimui pranešti. Praeitasis SLA Seimas, kuris buvo laikomas Philadelphiaj, birželio mėnesy, 1918 m., be rods buvo nutaręs kad jeigu gausim užsiregistruoti Mass. valstijoje, tai kad šis Seimas butų laikomas Bostone. Atnra vieta šiam Seimui buvo skirta Detroit, Mich. Gi šitas Seimas yra laikomas Boston'e delto, nes jau žengiam Mass. valstijoje taip šakant per užsiregistravimo slenkstį, kuomet Mich. valstijoje dar nežinia kada prie to prieisim. Apie Mass. valstijoje gyvenančių mūsų narių reikalus parsieis kalbėti šiame raporte vėliaus, užtat šį klausimą tam ir patikėsiu, eidamas priekitų reikalų.

Svarbesni Reikalai, kuriuos Seimas Pavedė Pildomajai Tarybai.

Tarp reikalų, kuriuos praeitasis Seimas pavedė, paliepė arba įgaliojo Pildomąją Tarybą atlikti, yra keletas tokių, kuriuos būtina turiti čionai paminėti, nes jie svarbūs ir verti paminėjimo. Prie to juk ir geistina, kaip Seimo delegatai, taip ir visi organizacijos nariai žinotų, ką Pildomoji Taryba tarė ir veikė.

Organizavimas Arba Kurimas SLA. Skyriaus Lietuvoje.

Šitas klausimas Pildomoj Taryboj visuomet buvo gyvas ir gvildenamas; daug buvo apie tai kalbama ir mintijama. Bet kaip žinote, kad Lietuvoje dar ir dabar valstybiniai reikalai nėra galutinai sutvarkyti, tai suprantama, jog buvo sunku ką nors konkrečio veikti. Vienok važiuojant gerb. V. K. Račkauskui Lietuvon su įvairiais reikalais, Pildomoji Taryba įgaliojo daryti visą tatai, kas yra galima ir reikalinga Susvienijimo naudai. Ką p. Račkauskas toje linkmėje padarė ir nuveikė, tai sužinosiu iš jo pranešimo, kurį įsai be abejo mums suteiks.

Prieglaudos Namų Klausimas.

Praeitasis Seimas šį klausimą visapusiškai apkalbėjęs, išrinko komisiją ir kartu su Pildomąja Taryba įgaliojo juomi rupintis, paimant domon kuopų patarimus. Tarp kuopų patarimų buvo ir tokių, kurie ragino uždėti ant narių tam tikrą mokesį, to namo įgijimui ir palaikymui. Ką išrinktoji Seimo Komisija veikė tai aš negaliu pasakyti, tačiau Pildomoji Taryba kelis kartus tą klausimą apkalbėjo, bet nesurado galimybių jį tinkamai išrišti, tai yra taip kaip kad buvo manoma tų žmonių, kurie pirmutinai tą klausimą pakėlė. Visi žinom, kad idėja graži ir užmaninga geras, tačiau kuomet prieinam prie to, kaip jį įvesti gyvenimam, tai atsakymo ir išeities nesurandam. Šitas reikalas yra didis ir vertas tinkamo apkalbėjimo. Kalbėdamas pats už save, aš turiu pasakyti, jog tankiai paabejoju ar bus galima čionai tokį namą įsteigti ir tinkamai užlaikyti, tatai aš pamatuojū tuomi, kad pats įsteigimas apsieis ne pigiai ir reikės tam didelės sumos pinigų, o vėliaus užlaikymas apsieis dar daugiau. Uždėti ant narių tam tikrą mokesį gal butų gerai, bet žinote kad bus daug tokių narių mūsų organizacijoje, kurie tam priešins ir nenorės mokėti. Na, ir jeigu taip, tai dabar klausimas ką daryti su tuom fondu? Žinome, jog draugijos, kuopos ir pavieniai asmenys aukavo tam tikslui, tai juk tas jų aukas kitam tikslui paversti ar sunaudoti negalima. Kartais aš mintiju, kad kaip žinome jog Lietuva jau yra laisva ir nepriugulminga ir jeigu tenai tokios ar panašios įstaigos butų, tai gal ir butų gerai kad tą fondą kuomet nors Lietuvos žmonės perdavus. Šitą aš nedaryu kaipo rekomendaciją arba patarimą, o tik paduodu kaipo mintį. Bet, gerbiamieji, ar vienaip ar antraip Seimas atras tinkamu pasielgti, man regis kad visviena turėtum ką nors toki išgalvoti ir padaryti, idant šitas reikalas butų nepaliktas užmirštyje.

Susvienijimo Lietuvių Amerikoje Savaitė.

Seimas buvo nutaręs kad kas metas skirti SLA agitacijos mėnesius, kuriuose priiminėti narius už pusę įstojimo. Vieton to, Pildomoji Taryba surengė SLA savaitę, kuri atsbuvo gruodžio mėnesyje 1919. Prie šito turiu pasakyti, kad tulose vietose toji savaitė nusisekė ir atenešė Susvienijimui nemažai naudos, nes laike tos savaitės prisirašė pusėtinas skaičius narių ir šiaip mūsų visuomenė tapo supažindinta su SLA tikslais. Kitose gi vietose mūsų apskričiai, kuopos ir nariai visai mažai domos kreipė į tą užmanymą ir neprisidėjo prie tos savaitės rengimo. Todėl tose vietose prisirašė naujų narių ir visuomenė nesupažindinta su SLA mieriais bei tikslais. Žinoma gal butų galima tuos apskričius, kuopas ir narius pateisinti tuomi, kad tuom laiku po visą šalį buvo didelis lietuvių tarpe bruzdėjimas Lietuvos laisvės reikalais, vienok man rodosi, kad vieną savaitę laiko į du metus, kaip mūsų apskričiai, kuopos taip ir mūsų narių galėtų ir turėtų paaukauti savo organizacijai. Pati tokia agitacijos savaitė yra reikalinga ir aš manau kad ji organizacijai gali daug patarnauti, tačiau kad ji butų ištikrųjų pasekminga, tai priguli ne vien nuo Pildomosios Tarybos, bet nuo visų S. L. A. narių. Ir ateity, jeigu tokias agitacijos savaites Centras rengs, tai turi turėti didesnį apskričių, kuopų ir visų narių pritarimą. Pastaroji SLA savaitė jeigu neatnešė pilnai pageidaujamy vaisių, tai galima drąsiai sakyti, kad blogo irgi nepadare.

Parupinti ir duoti mūsų gerbiamam seneliui

T. Astramskui darbą.

Tuojaus po Seimui Pildomoji Taryba paėmė šitai domon ir suteikė gerb. Astramskui darbą prie spaustuvės, kursai ir dabar tenai dirba gaudamas tam tikrą atlyginimą su matomu užsiganėdinimu.

Samdymas Keliaujančio Agento-Organizatoriaus.

Keliaujančio organizatoriaus klausimas yra kartojamas beveik kiekviename Seime, bet kol-kas dar nėra išrištas. Na, ir ištikro, tą klausimą tinkamai išrišti negalima ir rodosi nebus galima, iki negalėsime tokiam organizatoriui užtikrinti šokią tokią algą, arba atlyginimą už jo darbą. Šito klausimo savo raporte visai nebučiau minėjęs, jeigu ne tas kad kuomet Seimas perleiddžia tokius tarimus tai daugumas narių klausia ir net rugoja ant Pildomosios Tarybos, už tai, kad Seimo tarimai nėra pildomi. Užtat aš sakysiu, gerbiamam Sei-

mui, kad šį reikalą galutinai išrištumėt, jeigu matot galimu. Jeigu gi neatrasit galimu ir išnaujo pavesit Pildomajai Tarybai, tai tuomet nerugokit ant Pildomosios Tarybos už tokio generalio organizatoriaus nesamdymą. Tikiu kad gerbiamas Seimas sutiks su manim kuomet aš pasakysiu, kad nepaisant kas būtų išrinktas Pildomojais Tarybon, tai vistiek stengsis dirbti organizacijos labai sulig savo geriausių išgalių ir supratimo. Ir su šiuomi užtikrinu, kad ir dabartinė Pildomoji Taryba visuomet stengėsi kad kuodaugiasia Susivienijimui patarnauti. Bet delko nesamdė generalio organizatoriaus, tai žinote, kad nebuvo galimybių, reiškia nebuvo už ką samdyti.

Paruošimas Kuopoms Vadovėlio.

Seimo nutarimas, kad paruošti kuopoms vadovėlių su išaiškinimais SLA. tikslų ir tvarkos jau yra atliktas. Pagal Pildomosios Tarybos nuosprendį, Centro Sekretorius gerb. A. B. Štrimitis, tokį vadovėlių pagaminu kuri užtvirtino Apšvietos Komisija ir kuris jau atspausdintas. Taip, jau dabar mūsų kuopos tuom vadovėliu naudojasi. Gi kaslink išleidimo kitų raštų, tai buvo atlikta pagal išgalę. Jeigu šitam reikale nebuvo kas atlikta, tai nebuvo atlikta tiktai delto, kad nebuvo kuomi iškaščius padengti, o ne delto, kad Pildomoji Taryba būtų nenorėjusi, arba būtų nors maniusi kad nepildyti Seimo nutarimus.

Visuomenės Knygynas.

Praeitais Seimas nutarė, kad įgyti visuomenės knygyną. Gi tokį knygyną buvo surinkęs ir turėjo kunigas Jonas Žilias, kurį Pildomoji Taryba nuo kun. Žiliaus nupirko. Perkant nuo kun. Žiliaus tą knygyną, Pildomoji Taryba buvo supratimas, kad prie užmokėjimo ir užlaikymo to knygyno prisidės ir kitos lietuvių visuomenės bei kultūrinės organizacijos. Bet kol-kas kitos lietuvių organizacijos prie to neprisidėjo. Kad neprisidėjo tai tiek to, nes mes manėme, kad bus galima visuomenėje sukelti tam reikalui prijautimą ir rinkti aukas. Tačiau kaip žinote, jog daryti tatau buvo labai neparankus laikas, nes ir taip mūsų visuomenė buvo apsinkinta su aukomis įvairiems tikslams, tai Pildomoji Taryba jokį vajų tam reikalui ir nedarė. Aš buvau tokios nuomonės ir dabar esu, kad jeigu SLA., kaip organizacija, būtų viena įstengusi ar įstengtų tokį knygyną įgyti ir perduoti jį Lietuvos žmonėms, tai būtų vienas iš gražiausių ir didžiausių darbų kokį mūsų organizacija savo tautai kuomet nors yra padariusi.

Istatų Arba SLA. Konstitucijos Reikalas.

Gerbiameis yra žinoma, jog praeitais Seimas priėmė naujus įstatus, Istatų Komisijos patiektus anglų kalboj ištaisai, ir pavedė Pildomajai Tarybai kartu su „Tėvynės“ redakcija išversti lietuvių kalbon. Pildomoji Taryba pavedė vertimą tuometiniam „Tėvynės“ redaktoriui p. V. K. Račkauskui, bet kad išvengtį nesusi-pratimų su Istatų Komisija, kaip kad atsitiko prieš praeitą Seimą, tai Pildomoji Taryba kreipėsi prie Istatų Komisijos, idant gavus pastarosios užgyrimą vertimo ir kitų dalykų su tuom reikalu surištų. Gi Istatų Komisija p. Račkausko vertimo pilnai neužtvirtino ir pati vertė netoli ištaisai. Laikas bėgo, o atspausdintų įstatų neturėjom; pagaliau priėjom net prie to, kad Pildomoji Taryba pasiuntė Sekretorių p. Strimitį Chicagon pas Istatų Komisiją su tikslu, kad darbas būtų kaip galima paskubintas ir atliktas. Ponas Strimitis praleido Chicagoje apie tris savaites laiko su tuom reikalu, na ir vėliaus tas jau šiaip taip užsibaigė. Bet žinote gerbiameji, tas padarė daug nesmagumo mūsų kuopoms ir nariams, nes visi laukė ir reikalavo įstatų, kurių nebuvo galima į laiką gauti. Žinoma, už tą visą Pildomoji Taryba turėjo daugiausiai nukentėti, ypatingai Sekretorius. Butų gerai kad ateity tas neatsikartotų. Man rodosi, kad po Seimui turėtų būti pirmtiniu reikalui, prirengimas ir atspausdinimas įstatų, taip kad nariai juos galėtų gauti į laiką.

Taisydas Carterio.

Istatų Komisija praeitam Seimui rekomendavo, kad pataisyti tulose vietose čarterį. Toji rekomendacija buvo priimta ir reikalas buvo pavestas Istatų Komisijai kartu su mūsų advokatu. Nežinau ar tas darbas yra atliktas ar ne, nes nei Istatų Komisija nei mūsų advokatas nieko man apie tai nepranešė.

Registracija Mass. Valstijoj.

Philadelphioj laikytas Seimas vienbalsiai nutarė, kad būtina prisilaikyti prie Mass. valstijos reikalavimų ir išgauti tokias teises, kokias turime kitose valstijose. Turiu gerbtamam Seimui pranešti, kad Pildomoji Taryba dėjo visas pastangas ir darė viską, kas tik buvo galima užsiregistruoti minėton valstijon. Tuojaus po Seimui, kaip tik spėjom prirengti reikalingus dokumentus, taip greit ir aplikaciją padavėm išnaujo. Gavom atsakymą, kad viskas būtų ir yra gerai, tik esą mūsų narių mkestys į ligoje pašalpos skyrius nėra ganėtinai ir užtai negali mūsų organizacijai pavelyti toj vals-

tijoj gyvuoti. Jeigu būtų pasakę, kiek ištikrųjų nariai į pašalpos skyrius turėtų mokėti, tai būtų buvę kitas dalykas, nes Pildomoji Taryba būtų žinojusi ką atsakyti nariams ant užklausių. Vieton pasakymo kiek reikia mokėti, tai pasakė kad: „Mass. valstijos įstatai reikalauja nuo fraternalių organizacijų narių, kad mokėtų mokestis pagal lentelę praktiško ir patikėtino patyrimo“, bet nepasakė, kokis tas praktiškas ir patikėtinas patyrimas yra. Mes argumentavom ir nurodėm, kad S. L. A. irgi turi praktišką ir patikėtiną patyrimą, ir kad nuo laiko ligoje pašalpos įvedimo dar niekad nereikėjo nepaprastus mokestis mokėti, o pašalpos visiems ligoniams buvo visuomet išmokėtos pilnai. Kartą atsilankius daktarui Matulaičiui, sekretoriui Strimitiui, mūsų patarėjui p. Gould ir man, tai jau tiek prikabėjom ir priargumentavom, kad ištikrųjų jau neturėjo ką tvirtesnio tas „Insurance“ departamento atstovas pasakyti, tai sako: „Jūsų organizacija yra per maža, ant kurios būtų galima remtis, kaip ant praktiško ir patikėtino patyrimo.“ Kas buvo daroma su SLA., tai matomai buvo daroma ir su kitomis panašiomis organizacijomis. Bet šimet Mass. valstijos legislatura perleido bilių, kuri ir gubernatorius užtvirtino ir kuris bus įstatu. Tas bilius atšaukė tuos taip mums priešingus įstatus, tai dabar manoma, kad tuojaus jau bus galima užsiregistruoti. Rodosi jau nesiranda nieko tokio kas stovėtų ant kelio ir kliudytų užsiregistruvimui; šiaip jau yra išsireiškęs ir p. Richardson, su kuriuomi reikėjo tuos visus reikalus vesti. Cia, gerbiamei delegatai, gal pasakys, kad aš perdaug įsileidau į smulkmenas. Aš, gerbiameji, nebučiuo to darau, bet kadangi buvo girdima net rugojimai, tai aš noriu prirodyti, kad iš Pildomosios Tarybos pusės jokio apsilėidimo nebuvo.

Pildomosios Tarybos Suvažiavimai Ir Tarimai.

Apart poseiminio posėdžio, kuris įvyko Philadelphioj, Pildomoji Taryba turėjo tris suvažiavimus New York'e. Apart suvažiavimų tarimų, Pildomoji Taryba perleido daug tarimų krivulės keliu. Kaip kad suvažiavimų taip ir krivulėm perleistų tarimų visų čionai nekartosi, nes tas būtų bereikalinga, kadangi visi mūsų organizacijos nariai tuos tarimus skaitė organe ir juos gerai žino. Todėl pasitenkinisui tuomi, kad paminėsiu tiktai nekuriuos svarbesnius.

Tuojaus po Seimui pirmu iš svarbiausių Pildomosios Tarybos tarimų buvo tas, kur Seimo buvo nutarta kad nariai prigulinti prie pašalpos skyrių mokėtų p. B. C. ekstra į mėnesį pašalpos skyrių vedimo lėšų padengimui. Seimas buvo nutaręs, kad tuos, taip sakant penktus, nariai pradėtų mokėti su liepos mėnesiu 1918 metų. Aš tą Seimo nutarimą supratau, kad reik mokėti pradėdam su liepos mėnesiu ir norėjau, kad tas tarimas būtų įvykdintas ir pildomas, tačiau didesnė pusė Pildomosios Tarybos narių nusprendė ir suprato, kad Seimo tarimas nebuvo galimas įvykdyti gyveniman su liepos mėnesiu, o tik pradėdam su sausio mėnesiu 1919 metų. Suprantama didžiumos Pildomosios Tarybos narių nuomonė buvo priimta ir pasiliko tarimu arba nuosprendžiui. Ar tas buvo padaryta gerai ar blogai, tai aš nieko apie tai nesakau. Pasakysiu tik tiek, kad tai yra labai blogas paprotys laužyti Seimo nutarimus, kurie yra taip aiškūs, kad dvejojai negalima juos suprasti.

Tautiški Centai.

Įnešus ir parėmus ganėtinam kuopų skaičiui sumanymą, kad paaukauti tam tikram laike surinktus tautiškus centus Lietuvos Neprigulmybės Fondui, Pildomoji Taryba leido tą sumanymą visų narių balsavimui, kurio pasekmės buvo, kad paaukauti. Gi pildydami tą daugumos narių, balsavime dalyvavusių nuosprendį, tuos pinigus perdavėm Lietuvos Neprigulmybės Fondui.

Amerikos Lietuvių Seimas.

Praeitą metų birželio mėnesyje, „Chicagoj, buvo Amerikos Lietuvių Seimas. Tan Seimas ir SLA. buvo kviečiamas. Pildomoji Taryba matydama, kad tas Seimas yra šaukiamas su tikslu, kad gėlbėti Lietuvai įgyti laisvę ir duoti pašalpą jos žmonėms, nusprendė tam seime dalyvauti.

Spaustuvės Bei Raštinės Darbininkai Ir Jų Algos.

Brangumas pragyvenimo reikmenų palietė spaustuvės ir raštinės darbininkus taip lygiai, kaip kad palietė ir kitus dirbančius darbininkus. Na, ir iš tos priežasties, kaip raštinės taip ir spaustuvės darbininkams, keliais atvejais buvo keliamos algos. Apat pakėlimo algų raštinės darbininkams buvo sutrumpintos darbo valandos. Šiame reikale neapsijom be nesmagumų, nes iš vienos pusės Pildomoji Taryba matė reikalą algų pakėlimo, kuomet iš kitos pusės nematė iškur būtų galima gauti pinigų, kad išpildyti tuos darbininkų reikalavimus. Priešios progos noriu užtikrinti gerbiamam Seimui, jog Pildomoji Taryba šiame reikale pasielgė sąžiningai.

Sulaikymas Moterų ir Vaikų Priedo.

Jau praeitam Seime buvo daug argumentu už ir prieš leidimą prie „Tėvynės“ Moterų ir Vaikų Priedo.

Po Seimui irgi tokios diskusijos kuopose ėjo, prie to piperia pradėjo labai brangti, kurios taipgi nebuvo galima ganėtinai gauti, tai Pildomoji Taryba po apskaitiavimui iškaščių, kuriuos reikėjo panešti Priedą leidžiant, ir po nuodugnaus ir visapusiško apsvartymo, nusprendė leidimą Moterų ir Vaikų Priedo laikinai sulaukyti. Sustabdymas po žurnalėlio, man regis, nariams jokios skriaudos nepadarė, o tuo tarpu prigelbėjo suėdėti šimtus dolarių, kuriuos buvo galima panaudoti kitiems reikalams. Man rodosi, kad Pildomoji Taryba su šiuom pasielgimu jokios klaidos nepadarė.

Nepaprastos Mokestys.

Vienas iš nesmagiausių tarimų, kurį Pildomoji Taryba turėjo padaryti, tai uždėjimas nepaprastų arba ekstra mokestių. Kaip gerbiamam Seimui ir visiems organizacijos nariams yra žinoma, kad antroje pusėje 1918 metų, mažai kam pirmiaus težinoma epidemija, vadinama Influenza, kuri siautė kitose dalyse pasaulio, apjankė ir Suvienytas Valstijas, kur gyvena SLA. nariai. Toji epidemija, kaip parodo atskaitos, trumpame laike yra išnaikinus daug daugiau žmonių, negu pasaulinė karė per visą savo laiką. Toji gi epidemija besiausdam šioje šalyje, neaplenkė ir mūsų organizacijos narių, daug pasiuntė į kapus amžinam atilsui... Umu laiku, gerbiameji, reikėjo išmokėti pomirtinių apie \$30,000.00 daugiau, negu normaliam laike išmokama. Gale metų, kaip paprastai, reikėjo prirengti įvairioms valstijoms raportus ir tuose raportuose reikia nurodyti organizacijos stovį. Reikia reikia parodyti ai izde randasi reikalings rezervos, kad nariai būtų pilnai užtikrinti su išmokėjimu pomirtinių jų pašalpagaviams. Nesmagu sakau, buvo, tačiau Pildomoji Taryba kitokio išėjimo negalėjo surasti, kaip tik uždėti ant narių nepaprastus arba ekstra mokestis.

Kadangi nuostolių pasidarė apie \$30,000.00, o apsaugos paliudijimų buvo išduota apie ant \$3,000,000.00, tad Pildomoji Taryba uždėjo asesmentus po vieną centą ant dolario apsaugos išnešančios išduotuose paliudijimuose. Tas padarė apie \$30,000.00 ir papildė izde reikalaujamą rezervą, palaikė organizaciją geram stovyje, kuri ir dabar yra daugiau, negu šimtą nuosimėjų „solvent“. Bet, gerbiameji, po uždėjimo to asesmento, pasirodė negeistas apsiereiskimas; tuojaus atsirado agitatorių, kurie nepatingėjo. netik barti, bet net niekinti Pildomąją Tarybą už uždėjimą tų nepaprastų mokestių. Tokių kalbų prisiklausius tiems, kurie reikalo pilnai nežino, išrodė, kad Pildomoji Taryba daro tatau savo naudai. Tokie apsiereiskimai nėra rimti ir negeistini, nes tas kaip tik daro organizacijai blėdį. Todėl aš melsčiaū gerbiamų delegatų ir kartu visų narių, kad ateityje to vengty, nes tokie apsiereiskimai parodo nepažinojimą reikalų. Podraug, aš užtikrinu, kad tas visas buvo daroma organizacijos naudai ir gerovei.

Permainos Komisijose.

Gerb. J. K. Maziukna, buvo Seimo išrinktas Prie-glaudos Namų Komisijon, bet nepoiligam dėdė Samas pašaukė jį kariuomenėn, tuomet gerb. Maziukna eidamas kariuomenėn iš komisijos atsisakė, tad jo vieton Pildomoji Taryba paskyrė gerb. A. Makušką iš Forest City, Pa. Daugeliui žinomas g. A. M. Martus buvo Seimo išrinktas Labdarybės Komisijon. Bet spalių mėnesyje, 1919 metų, gerb. Martus ketindamas važiuoti Lietuvon iš komisijos rezignavo. Jo vieton Pildomoji Taryba paskyrė gerb. Franą Klimauską iš Mahanoy City, Pa.

Permainos „Tėvynės“ Redakcijoje.

Visiems SLA. nariams gerai žinomas gerb. V. K. Račkauskas, kursai redagavo „Tėvynę“ pradėdam su liepos mėnesiu 1911 metų, ir kursai yra vienas iš tų žmonių, kurie prie SLA. atbudavojimo daugiausia prisidėjo, rezignavo iš „Tėvynės“ redaktoriaus vietos su pradžia rugsėjo mėnesio 1919 metų. Pildomoji Taryba remdamosi Apšvietos Komisijos rekomendacija, iki Seimui redaguoti „Tėvynę“, pakvietė gerb. Praną Purvį, gerai išsilavinusį vyrą ir pažįstantį mūsų organizacijos reikalus. Bet trumpam laikui praėjus, t. y. sausio mėnesyje, šių metų, gerb. Pranas Purvis rezignavo iš „Tėvynės“ redaktoriaus vietos. Tuomet Apšvietos Komisija rekomendavo gerb. S. E. Vitaitį, kurį Pildomoji Taryba ir išrinko. Jisai ir dabar „Tėvynę“ redaguoja. Gerb. Vitaitis, taip sakant, yra SLA. veteranas ir rodosi pataikę organizacijos reikalus tvarkingai vesti ir tinkamai apginti.

SVEIKATOS KOMISIJA.

Sveikatos Komisija, kurios užduotimi yra rūpinti narių sveikata, yra viena iš svarbiausių mūsų organizacijos komisijų. Laikė, kuomet toji komisija buvo organizuojama, tai buvo manoma, kad dirbs naudingą darbą, duodama nariams patarimus bei nurodymus, kaip saugoti sveikatą, užsilaikyti sveikais ir tt. Šiuomi laiku tas darbas būtų buvęs paranku atlikti net delto, nes dabartinė Pildomoji Taryba turime du gydytojus. Kaip Seimas taip ir Pildomoji Taryba šitam dalykui

assignavo sumas pinigų ir buvo šauktas Sveikatos Komisijos suvažiavimas, kuriame būtų dalyvavęs ir daktaras kvotėjas, bet tas viskas praėjo be pasekmių. Man regisi kad šitas svarbus reikalas yra perdaug pamiršt- ir apmireš, kurį reikėtų statyti pirmoj vietoj, nes sveikata yra žmonijai svarbiausiu dalyku ir didžiausiu tur-tu. Todėl į šitai reikėtų kuodaugiasiai domos atkreip-ti.

Kitos Mūsų Komisijos.

Mūsų organizacijos yra visa eilė komisijų, bet ar tos komisijos ką veikia ir joms pavestas užduotis atlieka ar ne, tai aš nežinau, gal jų veikimą bei darbus patirsim iš Seimui priduočių raportų. Berods praeitais Seimas nutarė kad kiekvienos komisijos sekretorius turi kas tris mėnesiai pranešti SLA. Vice-Prezidentui raportą iš savo veikimo, o Vice-Prezidentas paskelbs „Tėvynėje“. Tačiau, rodosi, tas Seimo nutarimas mūsų komisijų nėra pildoma, nes tokių raportų ar pranešimų „Tėvynėje“ nebuvo-matyti. Kad taip daroma, tai negalima pagirti, nesa kas iš to, kad mūsų komisijos egzistuoja tiktai iš vardo, kuomet reikėtų atlikinėti įvairius darbus. Jeigu komisijos ir jų darbas nėra organizacijai reikalingas, tai kam tas komisijas rinkti. Aš linkėčiau, kad Seimas šitą apkalbėtų.

Geštauto Skundas.

Bronius Geštautas, buvęs 46 kuopos narys iš Terre Haute, Ind., apskundė Susivienijimą civilin teisman už tai, kad Susivienijimas atsisakė išmokėti jam dar gyvenam esančiam pilną pomirtinę. Jisai buvo prisuntęs prašymą praeitam Seimui, kad jam gyvenam esančiam Susivienijimas išmokėtų pilną pomirtinę, nes jisai yra sužeistas ir gal niekad neturės sveikatos, kad galėtų dirbti. Tasai jo prašymas kartu su kitais prašymais buvo įteiktas skundų bei prašymų komisijai. Bet nežinia dėl kokių priežasčių (greičiausia per neapsiurėjimą) prašymų komisija Geštauto prašymą prieš Seimą neiškėlė. Tuomet Pildomoji Taryba remdamosi organizacijos įstatais, nutarė išmokėti jam pusę pomirtinės pareikalaudama, kad jisai sugrąžintų narystės paliudijimą, primdamas tą pusę pomirtinės, kaip pilną atlyginimą. Bet J. Geštautas ant to Pildomosios Tarybos nuosprendžio nesutiko ir patraukė Susivienijimą civilin teisman, reikalaujamas pilnos pomirtinės. Žinoma tuomet Pildomoji Taryba turėjo Susivienijimą ginti ir su tuom reikalų pasiuntė sekretorių p. Strimitį į Terre Haute, kur tenai nuvykęs pasamdė advokatą, kad Susivienijimą gintų teisme. Tas skundas nėra užbaigtas ir gal negreit užsibaigs, tačiau jau yra padaręs organizacijai nemažai iškaščių. Aš, gerbiameji, sakytėu, kad tokie narių pasielgimai nėra geri, nes jeigu Pildomoji Taryba atsisakė laužyti įstatus ir išmokėti pilną jam pomirtinę, tai juk jis galėjo ir turėjo teisę duoti apeliaciją šiam Seimui, o nesikreipti civilin teisman. Reikia suprasti, kad niekas nenorėjo tą žmogų nukriausti, bet negalėjom įstatus laužyti, kurių visi nariai turi prisilaikyti, jeigu norim, kad organizacijoj būtų tvarka. Gynimasis teisme, tai nėra daromas su tikslu daryti žmogui skriaudą, o tiktai yra daromas tuo tikslu, kad gintis nuo užpuolimo, ką visi privalom daryti.

Lėšų Fondas.

Mūsų lėšų fondas, turbūt niekam nepridavė tiek daug galvosukio, kaip Pildomajai Tarybai, ypatingai tiems nariams, kurie stovi arčiaus Centro. Šiandien pamant viską nuo mažiausio iki didžiausio dalyto, tai atarasim, kad viskas: daugiau, negu dvigubai, pabrango per pastaruosius kelis metus. Reikia lėšų fondo išlaidos daugiau, negu pasidvigubino, kuomet įėjos beveiktos pačios. Laiks nuo laiko darbininkams reikėjo kelti algas; perkant įvairias reikmenis, reikia daugiau, negu dvigubai mokėti, o įėjos maždaug tos pačios. Galiausiai susidarė tokios aplinkybės, kad jau ir geriausias gasydorius negalėtų iš to kėblaus padėjimo išeiti, taip kebuvom priversti skolinti pinigus iš kitų fondų apmokėjimui darbininkams algų ir pirkimui įvairių reikmenų. Dabar gi reikia taip greit, kaip galima, tą paskolą įvairiems fondams atmokėti ir surasti pinigų, kad ateityje tas neatsikartotų. Kaip tą padaryti, tai Seimas turi pagalvoti ir tą klausimą išrišti. Žinoma, jog tą paskolą ir aprūpinimą ateičiai ne kas kitas suteiks, kaip tik organizacijos nariai; bet koku budu? Tuo tarpu aš neturiu nusistatęs jokio konkrečio plano. Šiuomi tik atkreipiu gerbiamo Seimo atyžią, su tikslu, kad bendrai pagalvotum ir išrastum tinkamą budą to kėblaus padėjimo ištaisymui. Pildomoji Taryba buvo neva padavusi net du planus narių apsvartymui, idant kuopos ir Seimo delegatai galėtų tinkamai tą klausimą aptarti ir pagaliaus tinkamai jį išrišti. Užtaid, gerbiameji, pamislykim visi rimtai, ką darysim.

Daugiau-Bus.

Imenas separacijam No. 25

KAUNAS

Pasilinksmavimo Vietos.

Žmonės be pasilinksmavimo būti negali. Juk ne viena duona gyvas yra žmogus. Taigi ir Kaune yra pasilinksmavimo vietų. Yra keletas kinematografų (moving picture houses), — Palace, Oaza, Triumph, Olimp. Yra miesto sodnas, kur vasarą kasdien griežia kariškas orkestras, ir sodne yra miesto teatras, — sena žiemą nekurenama trioba. Be to yra dar keletas vietų, kur žmonės susirenka pasilinksminti, kaip tai — Darbininkų Klubas (pasivymėje gražių statymu scenoje Kymontaitės-Čiurlionienės komedijų), Tilmanso salė, ir kt. Labai žymią vietą užima Vilkolakis, — tai yra Lietuvos dailininkų užlaikomas butas, su maža žyte scena, primenąs artistų kabaškus — ankšta, troškanti, bet publika parinkta, scenoje matai tikrus talentus.

Kinematografuose rodoma tankiausiai vokiški paveikslai, — siužetai ne kokie, lošimas prastas, o paveikslų technikinė dalis tankiai nepakankama. Su Amerikos 'moving picture' nei nebandyk sulyginti.

Ir pačios triobos, kaip antsyk jauti, įrengtos ne tam, kad žmonės galėtų tik kamai laiką praleisti ir pasilinksminti, bet tam, kad savininkas iš tokios vietos kuodaugiausiai pelno galėtų išspausiti.

Jei čia atvyktų koks Amerikietis kinematografininkas su penkiata tukstančių dolarių ir su šokiais tokiais ryšiais su Amerikos firmomis ir įtaisytų erdvią gražią vietą kinematografui, — tai visą biznį paimtų į savo rankas ir darytų sau didelį pelną. Ir miestui daug gero atneštų.

Galimybės Amerikiečiams Kaune.

Nėra to biznio Kaune, kur Amerikietis lietuvis negalėtų būti naudingas miestui ir negalėtų pasidaryti sau gražaus pelno. Prie to, jis visados žinotų, kad jis gyvena ir dirba netik sau ir savo kraštui, bet ir savo kraštui. Visą ką jis čia užgyventų ar kokius teisinius įvestų, liktų Lietuvoje ir Lietuvos ateinančioms kartoms. Tuo tarpu Amerikoje lietuvis negali prisidėti prie pakėlimo Amerikos kultūros. Net pamėgdžiodamas ją jis tankiausiai padaro karikatūrą iš savęs ir iš savo biznio. Lietuvoje gi su savo bizniu jis būtų kultūros nešėjas ir tvėrėjas. Tą supranta ne vienas čia sugrįžęs Amerikos lietuvis. Štai, pavyzdžiui, Amerikietis Dr. J. Šliupas, pasitraukęs nuo politiko darbo, organizuoja Lietuvos Laivyno Bendrovę. Jo sumus, p. Keistutis Šliupas, organizuoja malkų kurui pristatymą ir pardavinėjimą Kaune.

Galimybių čia Amerikos lietuviams yra devynios ga-

lybės. Tiktai reikia grįžti ir pradėti. O jau laikas, nes ne viena biznio šaka turės tekti svetimtaučiams, — paškui jau išmušti biznius iš jų rankų bus sunku.

Stambesni bizniai, kuriems reikia organizuoto stambesnio kapitalo, jau yra pradėti. Taip, organizuojama yra medžio apdirbimo dirbtuvė Šiauliuose, vardu Akcinė Medžio Pramonės Bendrovė „Venta“. Vyriausis tikslas yra apdirbti medį, — gaminti rakandus (kurių Lietuvoje višiška nėra ir už didelius pinigų sunku gauti), dirbti statomiesiems Lietuvoje namams langus, duris, kitokias dalis. Ilgainiui ta dirbtuvė mano prasipūsti ir tiek išsitobulinti, kad iš Šiaulių apylinkės neišeitų užsieniui neapdirbtų medžių. Antra — suorganizuota ir jau pradėjo veikti Kaune, Žemutiniuose Šančiuose, siemenų aliejaus dirbtuvė, — Akcinė Aliejaus Fabrika Bendrovė „RINGUVA“; ton Bendrovė inėjo Lietuvos Valdžia su triobomis, žeme ir mašinomis vertės vieno milijono 350 tukstančių auksinių. Lietuvos Atstatymo Bendrovė paėmė akcijų už 1 milijoną auksinių, ir jas netrukus paskelbės Amerikos lietuviams, kad jų imtų sau. Pelningesnį biznį tuo tarpu sunku ir išgalvoti, — aliejaus reikia, francuzai nori gauti visą, kiek tiktai dirbtuvė pajiegia produkoti. Trečia — Akcinė Bendrovė NEMUNAS, ukio mašinoms dirbti, ipmortuoti ir pardavinėti. Be ukio mašinų Lietuvoje gyventi negalima. Gauti užsieniuse labai sunku. NEMUNAS dirbs pas save visą kas galima Lietuvoje dirbti, gi tokias dalis, kurių čia dirbti negalima, gabensis iš užsienio. Iki šiol NEMUNAS yra vienintelė visoje Lietuvoje ukio mašinų istaiga. Toje istaigoje amerikiečiai per savo Lietuvos Atstatymo Bendrovę paėmė akcijų už 1 milijoną auksinių ir už 3 milijonus turi išparduoti Amerikos lietuviams, ypatingai tiems, kurie yra užinteresuoti ukio mašinų dirbime. Dirbtuvėse, kurias steigia NEMUNAS, ne vienas Amerikietis mechanikas ir mašinistas gaus tinkamą užsieniimo. Ketvirta — organizuojama stambi Eksporto ir Importo Bendrovė su 3 milijonais auksinių kapitalo. Tai bus židinių mūsų Lietuvos pirklybos su užsieniais. Iki šiol toji pirklyba ėjo labai netvarkiai, — importu ir eksportu užsiimdavo kas tik norėdavo, visokeriopuose pavydaluose: šmugelio pavydalu, kontrabando etc. O tas kraštui kaip tiktai nuostolius ir nešė. Įsisteigus tokia istaiga su taip stambiu kapitalu, įgijus jai šalies prekyboje tinkamą vietą, pati prekyba tvarkysis kitokiais pamatais.

Tai keletas tiktai stambių darbų, kur jau yra pritaikomi Lietuvos pramonei Ame-

rikos lietuvių kapitalai. Bet dar yra visa eilė įvairių darbų, kurie laukia Amerikos lietuvių darbininkų ir jų skatiko. Paminėti užteks kad ir sekančias:

1) *Audimo industrija.* Lietuvos žmonės pakelia didžiausius nuostolius, duodami užsieniams savo linus, savo vilnas. Patys tuo tarpu liks be apsirengimo. Lietuvos kariuomenė jau baigia dėvėti gautus iš Amerikos drabužius, kuriuos Lietuva supirko Francijoje. Kas bus už metų — niekas nežino: Lietuvos kareiviai gali likti be apsirengimo. Tas pats ir su Lietuvos žmonėmis. TAIGI KUOVEIKIAUSIAI AMERIKOS LIETUVIAI PRIVALO ORGANIZUOTI KAPITALĄ IR DARBININKŲ ŽIEGAS STEIGIMUI LIETUVOJE AUDIMO DIRBTUVIŲ. Kad to reikia, parodo kad ir tas faktas, kad i Lietuvos Atstatymo Bendrovės Skyrių Kaune kas dieną beveik kas nors kreipiasi tuo reikalu. Čia reikia milžiniškų kapitalų, reikia daug organizatyvio darbo, — todėl vien tik Amerikos lietuvių galės tai padaryti.

2) *Stiklo industrija.* Lietuvoje stiklo verkiant reikia. Visuomenės triobėms, ukininkų namai tankiausiai yra be langų, nesa NIEKUR NEGALIMA GAUTI STIKLO. Pvd., nesenai NEMUNO Bendrovė pirko Vokietijoje vagoną stiklo, bet kada vagonas atėjo i Eitkumus, — vokiečių valdžia jo neišleido, nes ir Vokietijoje stiklo truksta. Prisiėjo stiklą parduoti Vokietijai, ant pat' rubežiaus jį atgabenus...

3) *Durpių industrija.* Lietuvos gelžkeliams ir šiaip kurui reikia durpių, nes Lietuvos girios dabar labai pabrango, o jų ir nėra tiek, kad užtektų ir namų reikalui ir užsieniams. Čia galima apylinkėse Kauno su mažais kapitalais daug gero padaryti.

4) *Plytų industrija.*
5) *Keramikos industrija.* Ir daug kitokių, kurioms reikia organizuoto kapitalo. Visa tai privalo turėti omenyje Amerikos lietuviams, kuriems rupi grįžimas Lietuvon ir prisidėjimas prie jos ekonominio atsistatydinimo.

Ir šiaip smulkesniais individualiais bizniais Amerikos lietuviams lengvai gali užsiimti Lietuvoj, ypatingai jos centruose, kaip Kaune ir kitur. Pvd., Kaune reikia geros pirties, su moderniais įtaisymais. Reikia gerą moderniško hotelio; reikia šiaip švairių krautuvių; gražiai įtaisyti ir sveikai užlaikomų valgyklų; reikia amerikoniško tipo barzdaskutyklų; reikia gerai įtaisyto kinematografo ir tt. ir tt. O tokius dalykus lengvai galima įrengti ir labai pelningai vesti, prašalinant visokią konkurenciją, su ne dideliu sulyginamai kapitalu, leiskime sau nuo kokių 3 iki 8 ar 10 tukstančių do-

Idomus Pasiskaitymai

KĄ REIŠKIA CHRISTUS.

Šiandien žmonės pilnai tik, jog Kristus (ne Kristus, kurį tuli rašytojai yra neteisingai iškreipę) pilnoj prasmėj yra tai niekas kitas, kaip krikščionių garbinamasis Jezus iš Nazareto. Dievo sunus ar Dievas žmoguje. Faktiškai, vienok, Kristus šiandien yra menkos vertės daiktas, arba yra daiktas netaip jau brangintinas, kaip žmonės tiki.

Christus yra tai graikų kalbos budvardis, kurs lietuvių kalboj reiškia p a t e p t i n i s. Pateptinis gi yra tai daiktas, kurs pats savyje jokių šventenybių nei dievystės turēt negali.

Pateptiniu vadiname žmogų, kurs sulig senovės bažnyčios papročių, budavo dvasiškių patepamas šventais aliejais, o jei jau ne bažnyčioj pašvestais, tai bent labai brangiais, kurių buvo vieni riešutų aliejus, vadinamas *alabastru*.

Kada prasidėjo žmonių patepimai, tikrai nežinia, bet gal but jie prasidėjo žydų gadynėje, nes šventraštiniai, kad pasileidus moteris Magdalena tepė aliejais Jezaus kojas, ir jas paskui savo plaukais nušluostė, iš ko tuli piktinosi ir Jezu darė išmėtinėjimus už susidėjimą su tokia „nupuolusia“ motere. Paskui Morta, atsilankius Jezu į jos namus, irgi brangiais aliejais tepė jam kojas ir daug šitokių patepimų buvo. Ypač pas žydus buvo papročiu tepti numirėlius, ir juo numirėlis, gyvu budamas buvo mielesnis, juo daugiau ir brangesniais aliejais buvo tepamas. Toki patepimai turėjo reikšt atidavimą pagarbos ir pašventinimą.

Prasipletus krikščionybė toks patepimas likosi labai populiarišku ir pas krikščionis, nes krikščionių mokslas buvo paimtas nuo žydų, tik su tulomis reformomis. Patepimas plačiausią sau dirvą turėjo Graikijoj, iš kurios, kaip civilizacijos lopšio, placiai pasklido ir i kitas pasaulio dalis, tik jau reformuotas, nės aliejais pradėta tept tik dvasiškius ir todėl juos vadinta Dievo pateptais. O numirėlius liautasi tept aliejais ir vieton to, numirėliams pradėta vartot rukelnyčią, kuri savo pradžia turėjo Graikijoje ir Arabijoj (Arabijoj rukelnyčią vartojo stambeldžiai). Vėliaus imta tept jau ir valdonus — monarchas. Patepimas aliejais vyriausių dvasiškių ir monarchų likosi didele šventenybe ir ji yra praktikuojama iki šių dienų. Kiekvienas monarchas, užimdamas valdono sostą, su tam tikromis ceremonijomis yra krikščionių bažnyčioj patepamas aliejum ir apvainikuojamas. Kadangi dvasiškių pirmiau pradėjo naudotis patepimu ir vadintis paties Dievo pateptais, tad monarchus tepa dvasiškių ir monarchai lygiai vadinami Dievo pateptais (arba pašvestais), nes sulig papročio, ką daro dvasiškius, tą daro Dievas ir dvasiškius tik išpildo Dievo valią. Dvasiškių pateptas monarchas yra vadinamas Dievo pateptu arba pateptiniu, o pateptinis graikiškai vadinasi christus. Taigi čia nėra jokios viršgamtiskos reikšmės, nors sulig religiškių dogmų patepimui atiduodama dieviška šventenybė.

Jezus iš Nazareto nebuvo nei monarcha nei dvasiškius, tad ceremoniališkai jį niekas nepatepė, o vienok jis šiandien yra vadinamas pateptiniu — christum. Gal but jis tokiu yra vadinamu tik atmenant anuos atsitikimus, kuriuose jį patepė Morta, Magdalena ir kiti jį guodojanti žmonės.

Kas išmislijo tokią pasaką, ne mano reikalas jį išskot, ne su tuom tikslu šį straipsnelį rašau; rašau vien su tuom tikslu, idant paaiškint ką reiškia sakiny „antichristus“.

„Antichristus“ faktiškai nereiskia kokią tai nenaudėtą, kurs savo geležiniame pečiūje turi degint gerus žmones. Yra tai tik sakiny, su sidadantis iš dviejų graikiškų žodžių: A n t i c h r i s t u s. Žodis a n t i reiškia priešas, gi antras žodis c h r i s t u s, reiškia pateptinis, arba taisykliškai tariant — pateptinio priešas. Jeigu tikėt evangelijai, kad su antichristaus atėjimu bus pabaiga svičto, tai tokia svičto pabaiga jau prišartino, nes šiandien turime „antichristaus“, arba pateptinių priešų gadynę, kuri prasidėjo su pasauline kare, kuomet Rusijos, Vokietijos ir Austro-Vengrijos pateptinių sostai sugriuvo.

liarių. Gi su tokiu kapitalu mūsų Amerikos lietuvių biznierių Amerikoje tiktai skursta ir kaip vergai dirba. Tuo tarpu Lietuvoje jie turėtų kuopuiklausį gyvenimą, ir darytų gerą kraštui, nės pakeltų jį ir pagerintų.

Patriotas.

to lietuvių kultūriškai vis labiau susipranta ir pradeda permatyti naudingumą draugijų, ypač tokių visuomeninių organizacijų, kaip SLA. Taigi patarčiau visiems So. Omahos lietuviams, kurie dar nepriklausę prie SLA. tuojaus prisirašyti, iki leidžia sveikata ir amžius. Pagaliaus juo jaunesnis prisirašys, juo mažiau mokēt reikės. Atsitikus nelaimei ne laikas rugoti ir ant savęs ir ant kitų. Pareiga kiekvieno iškaltalo apsirupinti juoda rytojaus diena.

Taipgi pranešu visiems 87 kp. nariams, kad atsilankytų kuoskaitlingiausiai ant sekančio kuopos susirinkimo, kuris įvyks subatoj, liepos 10 d., 7 val. vakare, K. Junevičienės saleje, kertė 32 ir R gatvių. Bus rinkimai naujo finansų raštininko, nes dabartinis p. K. Laučius, gyvenimo aplinkybių spiriamas negali ilgiau tarnauti. Taipgi 87 kp. vardu verta tarti širdingą ačiū p.K.Laučiui už jo ilgą ir teisingą tarnystę, kaip S. L. A., taip ir 87 kp.

87 kp. korespondentas.

Laiškas Redakcijai

Gerbiamoji Redakcija:—

Vardan teisybes, lai bus leista ir man tarti savo žodis, prie Jusu apkaltinimo akto delei mano darbuotės Liet. Misijos Centro raštynei.

„Tevynes“ num. 22-ram. Redakcijos peržalovė yra tilpęs gan riebus šmotas nekuomi nepatuoto šmeižto, kuriame nėra nei mažiausio šešuolečio teisybes. Rašes minetoją peržalva, randa ketures priežastis del kurių Lietuvos Laisvės Paskola nenusiėkė ir delei to viso buk didžiausei esu nusikaltes. Štai tos priežastis: 1. Liet. Misijos klaidos. 2. priemimas „visokios rusies „skandalistu“? Liet. Misijos raštyne. 3. Amer. Liet. Kataliku Federacijos rezoliucija, ir 4. Liet. Misijos raštynei dirbančio Šaluno prakalbos „vienvalus burnojimas prieš „pažangiąja visuomenė“ varimas klerikalų propagandos ir tt. ir tt. p. Redaktorius gavęs inkvepimo iš „pažangiosios visuomenės“ protestu nusuko virvė iš viršminėtų keturių priežastų padarė kilpa užmetė ant kaklo, ir atsiduses pamanė. Na, tai jau dabar aš tave turiu, esi mano rankose. Kada tik noriu, tai ir pakarių...

Visupirmu turiu štai ką Tamstai pasakyti. Liet. Misijoje dirbu geriausei ką galiu, ir kaip leidžia susidejusios čia aplinkybės, ir tvarka. Turiu sąžinę luosa nuo man daromų užmetyimų kad esu Lietuvai neištykimas, Judošistė pašidavima geltonuma gali Tamsta iš savo malonės teikti tik sededamas ofise toli nuo manės, bet nē kaip vyras, akis, i aki... Propagandos jokios nevedžiau, ir ji, man nūnai nerupi visyškai. Turiu teise kaip ir kožnos laisvės žmogus pasakyti teisybe akysna pavieniui, sriovei, ar dr-jai. Jeigu tik yra reikalas. L. L. P. reikale kalbeju Amsterdam, Schenectady, N. Y., Waterbury, New Haven, ir Meriden, Conn. Norejai Tamsta sužinoti tiesa tai reikejo kreiptis prie L. L. P. Komiteta, tai jie butu galėję pasakyti, ir išduoti savo nuosprendi apie mano klaidos

ir pasekmės už L. L. Paskola. Tamsta remiesi „pažangioja visuomenė“ bet deja toji „visuomenė“ dažniausei yra pakvipusi „Maskvos dėgutė“. Tamsta nepasakei nei vieno žodelio, kas tie par gatviniai burnojiniai, už kuriuos taip i iršo „pažangioji visuomenė“, Gegužės menesyje 1919 lankiausi Lietuvoje, turejau proga susipažinti su visu Lietuvos Valstybės gyvenimų aparatų pradedant ekonominių baigiant partijiniu. Visur matesi dedelė pakanta vieni kitu, remimos ir kova už tai kad Lietuva butu Nepriklausoma ir etc., Pateršone, N. J. kalbėdamas (ne L. Misijos siunciamos.) prisimynus apie tą ką patyriau ir mačiau savo akymis Lietuvoje pareiskiau sekančiai:

„Gal Tamstoms bus idomu žinoti kuri Lietuvoje partija yra geriausei organizuota, Tai Krikščionys Demokratai vienok Ministru Kabinėtos di dzuomoje buvo, kairiujų partijų, kas parodo kaip Lietuvos piliečiai yra pasišvente ir nepaisantį partijinių ambicijų. Ką kitą radau sugrįžęs čia Amerikoje. Lietuvių socialistai, komunistai, atvira agitacija varo prieš Lietuvai Laisvės Paskola Lietuvos Raudonajai Križiui ir etc. Priede to viso, rengiasi grizti Lietuvoj, kad ten kelti revoliuciją prieš Lietuvos buržuazine Valdžia. Čia gyvendami ne tik su savo aukomis neprisidejo ir neremie Lietuvos Nepriklausomybės, bet ir pati principa derge nekyno agituodami kad Lietuva detusi su savietais. Tai kogi toki išgamos yra verti, Pasmerkimo, paniekos! Esu exkareiviu, žinau, patyriau ant savo kailio, kovoje prieš plešikus vokiečius kaip brangus yra žodis „Laisvė Nepriklausomybė!“

Lietuvos kareiviu jausma link išgamų šaip aiškynau.

„Lietuvos kareivis, ginejes šventos Liuosybės matydamas kad apskui jį ne tik svetymi priešai, bet ir savieje kurie atsmoka nedekyngumu išdavistiams, remimu poliuku, rusu bolševiku. Kaip tas križigis gali save jaustis? Dristu Tamstoms tvyrtinti kad civilėms žmonėms nėra tas lengvai suprantama. Kareiviu bausis tai smugis, skriauda, skriauda kruvina. Tauta esanti karės stovyje išdavikus savo šalies skaudžiai baudžia. Taigi ir aš drįščiau sakyti kad ir Lietuvos išdavikai kurie kaip aukščiau minejau rengiasi grizti Lietuvon ir kelti ten betvarkė, tai koki jie ten nebutu, raudoni, juodi, iš kairės ar dešynės verti yra kulkos i kakta! Taip koznas Lietuvos kareivis, ir kaimietis ir darbininkas kuris neša ant savo keteros visa karės sunkuma taip mano ir turi taip elgtis su visais šnipais ir šalies išdavikais, jeigu nori kad jo Tėvynė Lietuva galėtų išlikti Laisva ir Nepriklausoma!“

Waterbury, Conn ir panašei kalbeju vien tik talkindamos prie vietos žmoniui ir dr-ju. Nes man tenykšti padėtis daug geriau yra zinoma negu kur kitur. Waterbury'e „pažangios visuomenės“ protestas tai namynis geriau sakant šeimyniškas klausymas.

Jie mano, o ypač tie kurie yra pasirašę po protestu atsiškai ty su manim už mano prašizengimu padarytus jiems praiejeje. Kitados aktyviai veinuosprendi apie mano klaidos kiant Waterbury'o Lietuviu tar-

LIETUVIAI AMERIKOJE

SO. OMAHA, NEBR.

Birželio 12 d., š. m., S. L. A. 87 kp. laikytame susirinkime vėla prisirašė naujas narys Tamas Pacilauskas, ant \$300 apsaugos ir \$9 pašalpos.

SLA. 87 kp. augimas aiškiai liudija, jog mūsų mies-

pe turėjau sau garbę buti pirminku Liet. Dr-ju Sąryšio kur kartu dirbo visos Waterbury'o lietuvių Dr-jos.

Nuveikti darbai minėtoje W. L. D. Sąryšio kaip va: Gausios aukos „Tautos Namams Vilniuje“ „Lietuvių Dienos“ ir kiti nuveikti gražūs darbai patys už save kalba kad kitados buvo dirbama, netaip kaip dabar likusias ir ten priklausančias Tautininku dr-jas „pazangioj visuomenė“ išnaudojo saviešiams tikslams. Waterbury'o pažangioji visuomenė geriausia galėtu man atkeršyti tai kad kožnas, kožna iš ju nusipirktu nors po viena Lietuvių Paskolos Boną! Nes ikisiole iš „Waterbury'o pažangiųjų visikam nesimato..... Turiu pripazinti Tamstai tiesa ponas Redaktorai kad Amerikos Lietuvių Kataliku Federacijos rezoliucija yra nevykusi, nes ne iš to galo parašyta.

Veltui butu dabar ginčus vesti kurios srovės, organizacijos dr-jos geriausia remia Lietuvos Laisvės Paskola. Baikime darba! Skaitlinės pačios už save kalba, ir bus geriausias daroymas kas geriausia remia L. L. Paskola.

Už patalpina šiuo mano pasiaiskinimo artimiausime „Tėvynės“ num. Turiu širdingai ačiu.

Su gilia pagarba. Juozas B. Šalūnas Dirbas L. Misijoje.

Redakcijos prierašas. Už išreiktas mintis šiame „pasiteisinime“ „Tėvynės“ redakcija neima jokios atsakomybės. Taip gi viską talpiname originaliai — be jokių taisyčių, kad visuomenė matytų kultūriškumą „garsijų darbuotojų“ ir kad neužsitraukti išmėtinėjimu, jog redakcija „iškraipė mintis“ ir nedavė laisvai išsireikšti.

Taipgi reikia pastebėti, kad p. Šalūnas savo „pasiteisinime“, apart kolonijų, patvirtina jam daromų užmetimų teisingumą, pripažindamas, kad jis „pasako teisybę akysna pavieniui, srovei ar dr-jai.“ O tos teisybės pasakymas yra toks, kad raginama „pasitikti visus šalies išdavikus su kulka į kaktą.“ Ką p. Šalūnas ir visa klerikalų partija vadina „šalies išdavikais“ tai mes gerai žinome. Sulig jų nuomonės, kiekvienas žmogus, kuris nešoka sulig klerikalų birbynės yra šalies išdavikas. Pagaliaus, kuomet p. Šalūnas važinėja su prakalbotomis Lietuvos Misijos lėšomis, tad jis turėtų suprasti, kad jis važiuoja ne Lietuvos valstybės šnipų gaudyti, neigi jų šaudyti, bet jis važiuoja agituoti už Lietuvos Laisvės Paskolą ir todėl visuomenę erzinančias ir demoralizuojančias kalbas sakyti ne jo reikalas.

Redakcijos Atsakymai

Vincui Kriščiūnui, Worcester. Mass. Laikrašty skelbti tokių dalykų negalima. Geriausiai mėginkite susiprasti su agentu per kurį pinigus siuntėte. Jeigu to negalima atlikti, tai kreipkitės prie vietinio advokato, kuris jums duos tinkamą patarimą.

Lietuvos Misijai, New York City. Pajieškojimai iš Lietuvos, kaip grynai apskelbimai perduodami administracijos žinioni ir jų talpinimas „Tėvynėn“ priklauso nuo administracijos, o ne nuo redakcijos.

— Kam tu savo pačią vadinai „saldžiausioji“? — Todel, kad aš visokių saldumų baisiai neapkenčiu.

Bell Phone—Dickinson 1108 W. Dr. A. P. Dambrauskas Priėmimo Valandos: Nuo 10 išryto, 2—3 po pietu ir 6—8 vakare. 1624 So. 4-th Street, PHILADELPHIA, PA.

VINCAS AMBRAZEVIČIUS AGENTAS LAIVAKORČIŲ IR PINIGŲ SIUNTIMO.

Parduodu šifkortes ant visų didžiausių linijų ir ant Libavo. Siunčiu pinigus Letuvon teisingai.

Kaipu Public Notaras išdirbu pasportus Lietuvon keliaujantiems ir legalizuoju visokius dokumentus, daviernastis.

Narys S. L. A. V. AMBRAZEVIČIUS, 178 Ferry Str., Newark, N. J. Tel. Market 5599 M

Knyga Valgių Gaminimui. Jau išėjo iš spaudos, kurioje telpa 400 geriausių parinkty ir išmėgintų valgių. Sutaisyta labai gražiai ir turi 164 puslapių 6X9 colius didumo. Kaina \$1.25 su prisuntimu. Gaunama S. P. Tanis & Co. knygyne. Siųsdami pinigus adresuokite: S. P. TANIS & CO. 31 East 112th Str., Chicago, Ill.

NUXATED IRON

KRAUJO RAUDO-NUMUL SPĖKAI IR IŠTVĖRMEI

KIEKVIENA TIKRA NUXATED IRON TABELĖ PAŽYMĖTA KAIP VIRŠŲ PARODOMA. NEIMKIT NETIKRŲ.

GERA PROGA

Parsiduoda labai pigiai lotai lietuviams apgyventoj zietoj, Borough Frackville, Pa., pačiame viduryje miesto, ant kampo Chestnut ir Nice Str., žemės kavalkas 100 pėdų pločio ir 150 pėdų ilgio. Keturi lotai, vietos ant fronto pastatymui aštuonioms šeimynoms stubas. Apielinkės lietuviui gali pasiteirauti apie smulkmenas ten pat Frackville'je, pas Miką Sandauską, o laiškais kreipkitės prie savininko šiuomi adresu:

A. B. STRIMAITIS, 307 W. 30TH STR., NEW YORK, N. Y.

SLA. KUOPU DOMAI

Kurios kuopos nori turėti guminę antspaudą, — gali pas mus užsisakyti. Padirbimas antspaudos su atramento paduškėle kaštuoja \$3.00 Geležinės antspaudos kaštuoja dabar \$5.00 Už antspaudą pinigus galima siųsti su mėnesinėmis mokestimis, pažymint už ką yra pinigai prisieidimams.

LITH. ALLIANCE OF AMERICA 307 W. 30TH STR., NEW YORK, N. Y.

J. SKRITULSKAS NOTARIUS IR AGENTAS

Užlaikau geriausias cigaras. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kas nori ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių pinigų ant amerikoniškų. Darau daviernastis, pavidimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Rusijos valdžia. Užlaikau svetainę mitingams ir veselijoms. Iš tolimesnių miestų galima atsisaukti laiškais.

26 Broad Street, New Britain, Conn. Telephone 550

I. B. BRONUSHAS, M. D.

615 COLUMBIA AVE., BALTIMORE, MD.

Ofiso valandos: Nuo 7 iki 8:30 vakare. Nedėlioje nuo 2 iki 3 po pietu.

GAIDOS

Siųsk Lietuvon draugams ar giminėms šias gaidas: „KANKLES“ visu 1018 m. — 1 d. 50c. „KANKLES“ visu 1010 (viename sasiuvinyje) — 1 d. 50c. „GIRIŲ KARRALIUS“ scenai priręngta opera — 3 dol. II, III ir IV sasiuviniai maišytu kvartetu po 25c. V sasiuvinys, duetta — 50c. Arija „BIRUTES“ — 30c. Jaunosios arija — „Vestuvės“, 35c. „Kregždėlė“, duettas — 30c. „Eglė“, duettas — 75c. Muzikos Žodynėlis — 25c. Tas viskas gali but tuois pasiuosta Lietuvon apdraustu siuntiniu ir išsiuntimo kvotos pridoduoto klientui. Taipgi kiekvienas gali siust pasirinkęs jam tinkamaisiu gaidu pats. Gaidu sandėlys:

M PETRAUSKAS, 760 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

KAM

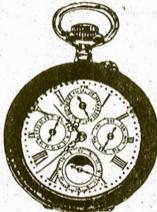
Leidi slinkti savo plaukams? Neturėsit daugiau kaltuotų, rėsvų, krintančių, pėisvėkanuotų, žodžiu — liguostų p'aukų — ko turėtumėt visuomet gėdintis, nes tas daro jums neapsakomą nemalonumą.

Jeigu tik umai pradėsit vartot mūsų sutaisytas plaukams gyduoles.

DERMAFUGA padarys tą, kad Jūsų plaukai bus tankūs, švelnūs ir skaitūs, oda galvoje bus tyra, pleiskanos išnyks ant visados, o plaukai niekad daugiaus neslinks. Reikalaujant išbandymui į dėkite stempų už 10c. Prisiųsime dėžutę DERMAFUGA ir brošiūrą.

ARGIL SPECIALITIES CO., Box 37, Philadelphia, Pa.

Stebuklingas Kalendoriškas Laikrodėlis

Kuris parodo valandas, minutes, dienas, savaites, kuris mėnesis, mėnesio diena ir permainas. Tai yra kas stebėtino ir toks laikrodėlis turėt yra didelės parankumas visam amžiui. Lukštai to laikrodėlio yra gražūs ir labai tvirti, 7 akmenų, mechanizmas geriausias pilno ir nikelio, laikų laiko gerai, ir gvarantuotas ant 20 metų. Kiekvienam, kas tik pamato, tas laikrodėlis patinka. Vertas užsimerkus \$15.00, o mes parduodame fabriko kaina už \$9.75 ir pridėtu duodam, kuris perka laikrodėlį mašinėle drukavot laiškus (typwriter), kuri yra graži ir tvirta. Turi visas raides, numerius ir ženklus ir ant jos kožnas gali drukuot, kaip ant brangių mašinų. Ji parsiduoda po \$5.00 ir brangiau, o pas mus gauna D Y K A I, kas perka laikrodėlį. Užtikrinam kiekvienam užganėdinimą arba gražinam pinigus. Prisiųsk 25c. rankpinių, o kitus užmokėsi kada viską atneš į namus. Adresas:

PRACTICAL SALES COMPANY, 1219 NORTH IRVING AVE., Dept. 301, CHICAGO, ILL.

MAGDE. „Ak, kaip man niežti galva! Išbandžiau visokius magojimus, traukimus, miltelius — ir visos tos nieko nepagerbėjo nuo tu bjaurių pleiskanų... Man gėda net darui!“ MARE. „Nu, tai kam tau kęst be-reikalingai? Žiūrė, kokie mano plaukai gražūs, švelnūs ir šviesūs. O tai todėl, kad aš vartoju RUFFLES!“

Kas tai yra RUFFLES? Ar tai gyduolė? Ne!! Ar kvėpiantis vanduo? Ne!! RUFFLES yra tai paprasčiausias plaukų ir odos sustiprintojis, bet gražesnio už ilgus, blizgančius, švelnius plaukus? Kas gal but smagesnio už cystą neniežančią galvos odą? RUFFLES panaikina pleiskanas! Su jomis nereikia kelių mėnesių galvos trynimo: dviejų ar trijų dienų bėgyje RUFFLES pradės mažinti pleiskanas, o savaitės laike jų jau nei žymės neliks! Paskui tik reikarciais suvirgint galvą bus užtektin, kad pleiskanos neatsinaujintų. Nusipirkite šiaukt RUFFLES bonketę aptiekoje. Kaštose tik 65c., bet jus sakysite, kad jos vertos daug daugiau. Pasiškinimai pridėti prie kiekvienos bonketės. Jei negausite jūsų aptiekoje, tai atsiųskite mums 75c. pašto markėmis, ar money order šiuoki adresu: F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

JEIGU NORIT

PASPORTO LIETUVA AR RUSIJA

Ateikit arba rašykite pas mus į BANKA, KURI YRA PO PRIEŽIURA PENNSYLVANIA VALSTIJOS.

Laivakortės, pinigų siuntimas ir mainymas.

JOHN NEMETH, Jr., BANKER, 437 Penn Avenue, Pittsburgh, Pa. Netoli Wabash Geležkelio Stoties.

BUS BEDARBĖ

Šiuom laiku darbai eina gerai ir darbininkai uždirba daug pinigų. Vienok daugumas žmonių pranašauja didelę bedarbę nuo atnacinio rudens. Bedarbėms užėjus žmonėms parsieis panešti daug vargo, o del didelių brangumų teks nevienam ir skurdo pamatyti. Bet bedarbių pavojaus išsisaugojimui yra budas, kuriuomi yra apsigyvenimas ant Ukių (Farmų). Geriausias farmas galima pirkti ant lengų išlygų, Lietuvių Kolonijoje prie HART MICHIGAN. Kas čia pirkis sau Uki, bedarbių nepažins ir nuo jos nieko nenukentės. Reikalaukite tuojaus informacijų ir katalogą. Sykiu pažymėkite, kokio didumo farmos norėsite.

M. WALENCIUS, P. O. BOX 96, HART, MICHIGAN.

Į LENKIJA IR KITAS ŠALIS

Siųskite pinigus giminėms, ar į Bankas per mus. Draftai parduodami į visus miestus Europoje. Pinigai siunčiami kablegramoms žemiausiomis kainomis. Greitas, saugus persuntimas. Ofisas atdaras kasdien nuo 10 ryto iki 3 po pietu. Subatoms nuo 10 iki 12. Kožną ponedėlį atdara nuo ryto iki vakaro 8 val.

IROBOND TRUST COMPANY, NEWARK, N. J. Market ir Ferry Str., skyrius 210 Ferry Str.

SIUNČIA PINIGUS LIETUVON

JUOZO AMBRAZIEJAUS AGENTURA Parduoda laivakortes, parupina pasportus. Jūsų pinigai bus išsiųsti be užvilkinimo. Siųsdami pinigus išprikite money orderj mano vardu. Norėdami informacijų kreipkitės laišku, pridėdamu stampą už 2c. JUOZAS AMBRAZIEJUS, 168 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (SLA. narys). Tel. Greenpoint 4548.

PINIGŲ SIUNTIMO AGENTURA.

Siunčiu pinigus į Lietuvą pagal žemiausį dignos kursą su pilna gvarancija. Taipgi siunčiu pinigus į lenkų užimtają Letuvą ir visą Lenkiją. Suteikiu rodas grįžtančioms ir Lietuvą, parupinu pasportus, laivakortes ir kaip parsikviesti gimines iš Lietuvos. Adresas: P. Mikolainis, 53 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.

„SANDARA“

SAVAITINIS 8 PUSL. LAIKRASTIS Leidžiamas Boston, Mass. AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LĖŠOMIS

SANDARA turi pirmiausių ir aukščiausių idealu, tautiško savistovumo palaikymas ir ėjimas prie plačiausių demokratybės principu.

SANDARA I rupi netik tautos — lietuvių palaikymas, bet drauge ir žmonių gerbuvio pakėlimas bei demokratybės auklėjimas.

A. L. T. S. yra vyriausia kultūriniai-politinė Amerikos lietuvių organizacija. Prie SANDAROS gali priklausyti kiekvienas doras lietuvis ir lietuviatė. Platesniū informacijų galite gauti nuo vietinės A. L. T. S. kuopos valdybos. Kur dar nėra kuopos, rašykite į Centrą, Sekretoriui, kuris duos paaiškinimus laišku.

„SANDAROS“ kaina metams: Amerikoje — \$250. Pusei metų — \$1.50. Lietuvoje ir kitur — \$3.00 metams. Vienas numeris pažūrėjimui dykai.

„SANDARA“ 366 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

MOTERS IR MERGINOS PALAUKITE

PRANESAM JUMIS, kad šiomis dienomis užbagėme daryti jums naudingą knygą: KNYGA VALGIŲ GAMINIMUI, kurioje telpa keturi šimtai (400) geriausių parinkty išmėgintų valgių. Sutaisyta gražiai, audeklu apdaryta su auksuota antspauda ant viršaus. Išrašykite šią knygą sau ir bukite pilnom viršjom.

Apart valgių čia rasite ir daugybę naudingų patarimų, reikalingų prie namų prižiūrėjimo. Nereiks jums bėdavoti, kas reikia virti, pasiūrašite į knygą ir tuojaus visoki valgiai stovi prieš jumis, išaiškinta gražiai kaip ką padaryti. Sutaupins jums laiką, palengvins gyvenimą. Nelaukite ilgai, pirkite dabar, pasitarkite su kitoms ir kartu sau parsisiųskite!

Apdarytos kaina \$150; neapdarytos — \$125. Rašykite taip:

„AMERIKOS LIETUVIS“

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Mokslu, Literat. ir Politikos Savaitinis Laikraštis.

„DIRVA“

Leidžiamas Pirmieviškoje Tautinėje Dvasioje

Redaguoja K. S. KARPAVIČIUS

Eina Penktadieniais

Kaina metams Amerikoje \$4.00. Pusei metų \$1.00. Kanadoje metams \$4.50. Pusei metų \$1.25. Lietuvoje ir kitur \$2.00 metams.

Vienas numeris pažūrėjimui siunčiama DYEAL

„DIRVA“ yra tai vienas iš apviečia plintančių lietuviškų laikraščių, nuolatos, intemptai veda moksliskų raštų skyrius, kurie parašyti populiariškai, lengvai suprantama kalba. „Dirva“ plačiai gvildena astronomijos, geologijos, mitologijos klausimus, neaplenkia filosofijos ir kitu mokslo šakų; gvildena įvairius tikėjimiskus klausimus ir paaiškina kodėl taip, kodėl kitaip, kodėl žmonės tiki, ir kaip persistato dievus. „DIRVA“ turi labai dailų Jaunimo Skyrių su daugybe dainų-eilių, taipgi platų juokų skyrių, be ko laikraštis — ne užbaigtas. Taipina žinias iš lietuvių gyvenimo Amerikoje ir Lietuvoje, taipgi iš viso pasaulio.

SVARBIAUSIOS „DIRVOS“ LAIDOS KNYGOS: (Reikalaukit mūsų didelio Knygų Katalogo).

„VIENUOLYNO SLAPTYES“, yra tai žingėdžiausia knyga iš gyvenimo klišorių knigų ir vienuolių merginų. Aprašoma visos baisybės, kokios tenai dedasi už angštų muro sienų, atskirtų nuo pasaulio akių, po priedanga šventenybių. Knyga su 6 paveikslais, kaina su prisuntimu \$1.00. Kas Stepiasi Už Žmonių Pasakų — svarbi moksliska knyga, didelio formato, 156 pusl., su daugeliu paveikslų, aprašanti gamtos apreiškimus, sutvėrusius žmonėse svarbias pasakas. Parašė K. S. Karpavičius. Apdaryta audeklu \$1.25, popieros apdarais 75c.

Attilos Siaubimas Lietuvių Kraštis — naujausia istorinė svarbos knyga apie baisy senovės Hunų siaubimą Europoje ir Lietuvių gyvenamais plotais. Su paveikslais. Parašė J. O. Sirvydas. Pusi. 208. Apdaryta audeklu \$1.50, popieros apdarais \$1.00. Adresuokite visais reikalais:

„DIRVA“

7907 SUPERIOR AVE., CLEVELAND, OHIO.

DIDELĖ NELAIMĖ.
Huntingburg, Ind., birž. 27 d. — Užvažiavus traukiniui ant automobilius, kuriuose važiavo didelis būrys žmonių į pikniką, pasekė mėmis to yra 10 žmonių užmuštų ir 9 sunkiai sužeista — dauguma mirtinai.

SUĖMĖ BRITŲ GENEROLĄ.
Belfast, Airija, birž. 27 d. — Apsimaskavę Airijos Sinn Feineriai užpuolė Clonmel barakus ir suėmė gen. Lucas nusivėžę nežinomomis vietomis.

Pajieškojimai
Pajieškau draugo Pelio Kudrausko ir giminačio Aleko Pašlavito iš Linkuvių, Magučionių sod. Malonėkite atsišaukti patį ar žinantįjį apie juos pranešti.
A. RUKAS, General Delivery, Detroit, Mich.

Kuopu Susirinkimai
Edwardsville, Pa., 1 kp. nariams pranešame, kad susirinkimų vieta pakeičyta Birželio 20 d. laikytame ekstra susirinkime ir jog kuopos nartata rendavoti Odd Fellows svetainėje po No. 498 Main Str., Edwardsville, Pa.
Sekantis kuopos susirinkimas bus 11 d. Liepos, 2 val. po pietų, viršmėnėto salėje, o ne F. Burbos.

Malonėkite visi nariai susirinkti, nes bus šiame susirinkime išduotas raportas 6 mėnesių kuopos finansinio stovio ir šiaip daug svarbių reikalų turime apsvaistyti.
Pirm. S. Matulevičius.

Zeigler, Ill., 119 kp. mitingas bus perkeltas iš 4 d. liepos (July) į 11 d. liepos, nes 4 d. liepos bus 12 apskričio išvažiavimas-piknikas. Draugai ir draugės malonėsit visi prisubti ant šio susirinkimo, nes tai yra pusmetinis susirinkimas. Kuris nepribus, tai bus nubaustas sulig konstitucijos. Mitingas bus laikomas M. Kuser svetainėje, 10 val. ryte, 11 d. liepos.

Sekr. L. Lastauskas.
Minersville, Pa., 13 kp. pusmetinis susirinkimas bus laikomas paprastoj svetainėje, 4 d. liepos. Malonėkite visi susirinkti, nes turime daug reikalų apsvaistyti.
Fin. sek. W. Papiuskas.

Brooklyn, N. Y., 83 kp. susirinkimas įvyks pėnyčioje, 2 d. liepos, 8 val. vakare, L. U. K. salėje, 803 Driggs Ave., Brooklyn, N. Y.
Malonėkite visi nariai ir narės atsilankyti, nes turime daug svarbių reikalų. Taipgi išgirsime raportą sugrįžusio delegato iš SLA. Seimo. Susirinkimas, kaip pereiną syki liko nutarta, prasidės lygiai 8 valandą vakare.

Prot. rašt. A. Mantvila.
165 kp. laikys mėnesinį susirinkimą 4 d. liepos, Sv. Kazimiero Drjos svetainėje, 2 val. po pietų. Malonėkite visi nariai prisubti ir naujų atsiųstį.
Rašt. J. Stankus.

Mt. Carmel, Pa., 52 kp. bertaininis susirinkimas atsisbus 11 d. liepos, 2:30 val. po pietų, A. Jusinsko svetainėje, 300 So. Maple Str. Malonėkite visi nariai ir narės atsilankyti ant šio susirinkimo ir užsimokėti mokeskis. Kiekvienas atsiveskite po naują narį prirašyti.
Sekr. Ant. Bagdonas.

Brooklyn, N. Y., 38 kp. SLA. pusmetinis susirinkimas atsisbus nedėlio, 4 d. liepos, 2 val. po pietų, 803 Driggs Ave. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti ir užsimokėti mokeskis. Kiekvienas atsiveskite po naują narį prirašyti.
Sekr. A. Lesniauskas.

Severos Gyvųjų užlaiko seimynos sveikata.
Abelns Tonikas.
Nai vienas nesigintis su tuo, kad apskrita sveikata didžiumoje priklauso nuo prideramo suviršinimo. Jei šitas darbas susilpnėja, sulėtėja, ar pasidaro neužtenkamu, tasyk gali kilti kitos negalės. Tai gi kiekvienas mes turėtume saugotis ir žūrėti, kad virškinimo darbas būtų normalis.

Severa's Balsam of Life
(Severos Gyvųjų Balsamas) yra pagėdijamų toniku, kuris, kaip žinoma, suteikia kuogeriausias pasėkmes. Jis apskrita paasktina ir jo vertė yra priparodyta gydanties nuo nevirškinimo, dispepsijos, neturėjimo noro valgyti, vienvalgių vidurių užkietėjimo, ir apskrito nusilpėjimo stovio. Kaina 85c ir 4c kiekvienu, visose aptiekose.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

LINKSMAS VAKARĖLIS.
SLA. 12 kuopa, Nanticoke, Pa., rengia linksmą vakarėlį su muzika, šokiais, švelniais gėrimais ir užkandžiais. Todel kviečiam visus lietuvius, senus ir jaunus, vietinius ir iš apiclinkės, ant pasilinksminimo, kuris atsisbus 10 d. Liepos, 1920 m., A. Gufrowiç svetainėje, kamps Ridge ir Walnut gatvių.
Visas pelnas eis ant Lietuvos nuokarės nukentėjusių.
Įžanga porai \$3.00; pavieniam \$2.00. Kas norės nusipirkti tikietų išanksto, gali atsišaukti pas 12 kuopos rašt. F. G. Kupstą.

DAKTARAS NAMUOSE.
Ką tik išėjo iš spaudos nauja knyga **DAKTARAS NAMUOSE.** Knygutėje aprašoma visokios vaistinės žolės, šaknys, žiedai, lapai ir tt., nuo kokių ligų ir kaip vartojama. Su lotiniškais užvardijimais taip kad kožas gali juos gauti bile aptiekoje. Aprie to yra daugybė gerų pamokinių, slapybių ir receptų. Tokia knygutė yra kožnam reikalinga. Prekė tik \$1.00.
M. ŽUKAITIS, (A.23) 451 Hudson Ave., Rochester, N. Y.

KAM KENTĖTI?
Kam kentėti, neutralizacijos ir raumenų silpnėjimo nustoja, jeigu patirni su **PAIN-EXPELLER** Vaidoklio užraš. S. V. Pat. Ofiso.
Žūrėkite, kad gautum tikrai garsųjį per šiuos kanalus metų.
Išleiskite šiuos tikrai (Anchor) Vaidoklio užraš.

DOVANA
Didelė \$1 vertės, artistiško paveikslėly knyga duodame dovana kiekvienam, kuris užsiprenumeruos **MELLY** ir **SEIMYNA**, patikliausia Melles, Seimynos, Dailės, Moko ir Juokų Žurnalą ir prisijus \$1.25 doleri ir šio atamų.
MEILE ir SEIMYNA, 2023 St. Paul Ave., Chicago, Ill.

Phones: Bell — Kensington 5316
Dr. E. G. KLIMAS
LIETUVIŠ GYDYTOJAS
Priėmimo Valandos: 9—10 valandai ryte, 6—8 valandai vakare.
2538 E. Allegheny Ave., PHILADELPHIA, PA.

KAZYS KRAUCUNAS
ADVOKATAS IR NOTARAS
403 LYON BUILDING, SEATTLE, WASH.
Turii pilnas tiesas visuose suduose. Pribunu ypatingai vest provas į kitas valstijas ant pakvietimo. Taipgi duodu patarimus per laiškus.
Phone Bell 1864

JOHN S. LOPATTO
Attorney and Counselor-at-Law
SLA. ADVOKATAS-PATARĖJAS
308-9-10 Coal Exchange Building WILKES BARRE, PA.

ADVOKATAS
GEORGE MATULEWICH
ATTORNEY-AT-LAW
Room 810
National State Bank Building, 810 Broad Street, Newark, N. J.
Telephone 4256 Market

NUXATED IRON PRIDUODA KRAUJUI SKAISTUMĄ
Dalykas kurs priduoja raudonumą moteriškės veidams, suteikia stiprumą ir spēką vyrams. 3,000,000 žmonių naudoja kaip toniką, spēkos ir kraujo atpildytoją. Gaunama kiekvienoj geroj vaistinyčioj.

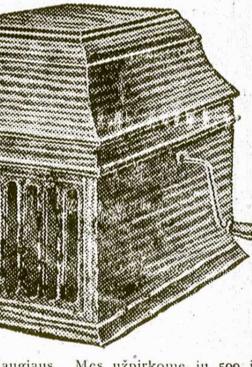
VISUSVARBIAUSIA PAPĖDĖ.
Šiomis dienomis, kuomet atsibuna daugybės tautišku suvažiavimų, neturim pa-

miršti svarbiausios papėdės kiekvienam laike vasaros, tai laikyti vidurius liuosus, įvairūs valgiai, permainos vandens, staigios permainos oro, karštis dienomis, vėsumas naktimis, veda prie įvairių nesmagumų, prie negrumuliavimo valgio ir užkietėjimo vidurių. Trinerio Amerikoniškas Elikislas Karčiojo Vyno yra ta gyduolė, kuri pagelbsti visame kame, net ir tuomet

kuomet viduriai yra užkietėję ir tuomet be jokio skausmo prašalinama visi nesmagumai, palengvina suviršinti valgi, sutaiso visą sistemą. Jeigu kojos pailsta vartok Trinerio Linimentą, nusistebėsi iš gerų pasekmių. Aptiekininkai ir gyduolių pardavinėtojai užlaiko ir kitas Trinerio gyduoles. Paklausk! Joseph Triner Co., 1333—45 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Stebėtinai Fonografas TIKTAI UZ Ant Trumpo Laiko \$22.75

Geriausias Gramofonas, koks tik kada nors buvo parduotas už taip mažą prekę. Gražus mahogoninis, dailiai ir drūčiai padarytas, turi gražų, žavėjančią balsą, turi ekstradrūną sprenžiną ir motorą, gražina visokios išdirhystės rekordus. Didumas 17x17 ir 13 colių augščio. Toks gramofonas gali užkieti visam gyvenimui. Niekur negausite tokį gramofoną už taip žemą prekę, nes jie visur parsiduoda po \$35. ir daugiau. Mes užpirkome jų 500 iš nusibankrutėjusios firmos, todėl galim taip pigiai pardavinėti pakol jų turėsimė.

Sykiu su gramofonu prisijusite ir to gražių dainų ir muzikos rekordų ir 300 adaty dykai. Gwarantuojame užganėdinimą, kitaip gražiname pinigų. Tai gi jei norite pasinaudoti proga, tai prisijusite tik \$3 rankpinigių, o likusius užmokėsite atsiėmę gramofoną, rekordus ir adatas. Rašykite tuojaus kad nebūtų vėlu. Adresuokite šitaip:
Practical Sales Co., 1219 N. Irving Ave., Dept. 30, Chicago, Ill.

KEPA LYGIAI IKI PARUNDA
Nėra reikalo save nualsinti, dirbant per daug karštoje kuknioje, kada nori ką nors kepti. Naujai išrastas gaminis Perfection pečius kaštuoja pigiau, o karščio nereikia kentėti prie jo.
Kakalis yra taip įrengtas, kad jokia dulke įpulti negali. Kepaukai galima iškepti taip, kad net miela žiurėti, pyragaičiai būna trupūs, geltoni, blyneliai šviesus ir pakile. Naujas Perfection gaminis pečius yra naudojamas 3,000,000 namų. Padirbti 1, 2, 3 ir 4 knatais, kaštai maži.
Klausk arčiausio pardavinėtojo apie Naują Perfection Vandens Sildytoją.
STANDARD OIL CO. OF NEW YORK
NEW PERFECTION

BAMBINO
VAIZDOR "MADONA" ŽENKLAS Užregistruota S. V. Pat. Ofiso.
Vaikai myli ji! Jie prašo daugiaus!
Jis užlaiko vidurius geroj tvarkoj. Jis vaikų padaro linksmais ir sveikais! Susideda iš tyriausių sudėtinių ir neturi savj nuodingų dalių. Saugus, užtikimas, vidurius paliuosuojantis vaistas! Veikia greitai maloniai.
Pirm negu pirksi, žūrėk, kad "Bambino Lėlės" paveikslas būtų ant pokelio.
soc. vaistinyčiose arba soc. su persiuntimu, užsisakant nuo išdirbėjų: F. AD. RICHTER & CO., Bush Terminal Bldg. No. 5, BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIŲ BANKAS NEW YORKE.

Inkorporuota ant 200,000 dolarių su perviršiu 50,000 dol.
PIRKITE BALTIC STATES BANKO ŠĖRUS! vienas šėras -- \$130.00.
BALTIC STATES BANK--TAI SVARBIAUSIA VALSTYBINE LIETUVIŲ ĮSTAIGA.

Brolau ir Sesuo! atminti, jog mūsų tauta, gyvendama savistoviai, turės piniginius reikalus su visomis valstybėmis. Daugiausia gi tų reikalų bus su Suvienytomis Valstijomis, nes čionai yra didžiausia Lietuvių Išeivijos prieglauda, ši šalis tad ir ves didžiausią biznį su Lietuva, mūsų tėvyne. Pirkliaujant su svetimomis šalimis, Lietuviams reikia turėti savo įstaigas. Bankas šiame atvejuje yra reikalingiausia įstaiga. Tatai, mes, lietuviai, stokime darban ir sudarykime pilnai Lietuvišką Banką.

BANKINIS PELNAS.
Kas tik pirkio kokio-nors Banko šėrus, tas negali atsi-džiaugti tuomi savo pasielgimu. Bankai duoda didžiausius pelnus. 1918 metuose Suvienytų Valstijų bankai davė; vidutiniai, 58% gryno pelno. Baltic States Bank — Lietuvių Bankas — ir gi bus tokia įstaiga, kuri duos didelį pelną.

BANKO INKORPORAVIMAS.
Baltic States Bank yra inkorporuotas New Yorko valstijoje ant 200,000 dolarių. Jau gauta leidimas atidaryti Banką. O New Yorko valstija Bankus gerai prižiūri, todėl nėra riziko dedant pinigus į Baltic States Banką arba perkant jo šėrus. — Šio banko įsteigėjais yra: W. J. Nash, Irving National Bank'o Vice-Pirmininkas; Allan L. Cole, Bankierius iš Bankers Commercial Security Co.; Advokatas J. S. Lopatto; M. W. Bush, Lietuvos Atstatymo Bendrovės Išdirininkas; A. B. Strimaitis, plačiai žinomas veikėjas.

LIETUVIAI TURI TURĖT DAUGIAUSIA ŠĖRŲ.
Amerikonai, kol kas prie šio Banko prisidėjo su mažai dalimi: tiktai pora žmonių paėmė po 10 šėrų. Bet jei jiems parduotume — tai jie paimtų visus šėrus. Banko valdybos noru yra visus šėrus parduoti Lietuviams. Viso išparduota jau apie 1000 šėrų. Veik visas tą skaitlius yra lietuvių užpirktas. Dar liko parduoti su-šėrus 900 šėrų. Norima, tad, kad ir šiuos šėrus Lietuviai nupirktų. — Pasistengkite, tat, broliai ir sesers!

ISTOJIMO TEISĖS.
Baltic States Banko vienas šėras kaštuoja \$130.00. Galima pirkti po vieną šėrą ir daugiau. Bankas inkorporuotas ant \$200,000. Perviršiaus turi buti \$50,000. Organizavimo išlaidoms reikia turėti \$10,000. Viso turi but sukelta \$260,000.00.

BANKO NAMAS.
Baltic States Bankui namas jau yra prirengtas. Netrukus Bankas bus atidarytas. Įrengiama kuomoderniškiausia, kaip ir visų Amerikonų vėliausiai įstėgtų Bankų. Bankui parinkta labai patogi vieta. Apiclinkėje Bankų visai nėra. Tikimasi, pačioje pradžioje, gauti apie \$3,000,000 taupymo skyrius ir apie \$2,000,000 čekių skyrius. Abelnai per metus Bankas turės apie \$10,000,000 apyvartos. — Dividendai bus mokama iš gryno pelno. Šėrų vertė augs greitai ir sieks augšto laipsnio.

NAUOKITĖS PROGA.
Lietuviai, žinokite, kad New Yorko Bankai duoda didžiausią pelną! Iš čionai plaukia pasaulinis biznis, plauks ir Lietuvių biznis. Naudokitės proga, Broliai ir Sesers, dėkitės prie šio Banko, pirkdami jo šėrus. Vienas šėras kaštuoja tiktai \$130.00.

BANKO VEDĖJAI.
Baltic States Bank vedėjais yra: Pirmininkas — Advokatas J. S. Lopatto; Vice-Pirmininkas — M. W. Bush; Kasininkas ir Banko vedėjas — Amerikietis A. I. Cole; Direk.toriai — W. J. Nash ir A. B. Strimaitis.

Baltic States Bank yra Valstijinis Bankas--State Bank.
Pirkite greitai Baltic States Banko šėrus, nes ji norima tuojaus atidaryti Pirkdami Baltic States Banko šėrų, čekius ar Money Orderius išrašykite Baltic States Bank vardu ir siųskite šiuomi adresu:

BALTIC STATES BANK
294—8th Avenue,
New York, N. Y.